

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy órára ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy órára ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, márczius 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: A becsületbiróság elnöke.**
- A kereskedelmi vívát befejezték.**
- Salacz Gyula ünneplése.**
- Békekötés?**
- Politikai párbajok.**
- A kolozsvári bizalom.**
- Stefánia Miramareban.**
- Amerikában letartóztatott aradi ügyvéd.**
- Mérgezés szíveségből.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf.
- Tárca: A gróf.** Irta: Hevesi József. — **Barna kenyér.** Irta: Máthé Gyula.
- Regény-Csarnok: Egy orvos életéből.** Irta: Hevessi Jenő.

A becsületbiróság elnöke.

Arad, márczius 10.

Egerben főbelőtte magát egy banktisztviselő. Gyilkos golyót röpített az agyába. Azt mondják most, azért lőtte magát főbe, mert körülbelül egy félmilliót sikkasztott.

Nem igaz. *Eliássy* Ferencz azért lőtte magát főbe, mert Egerben, minden valamirevaló lovagias ügyben, ha becsületbiróság kellett, ő volt a becsületbiróság elnöke.

Hacsak sikkasztott volna, ez nem tette volna őt öngyilkossá. A sikkasztók egyszerűen Amerikába szöknek s ezzel fejezik be európai játékukat. A becsületbirók azonban, semhogy ezen hatalomról és méltóságról lemondjanak, inkább golyót röpítenek az agyukba.

A tragikus véget ért banktisztviselő

soha életében nem volt gyanutlan jellemű. Abban a városban, melyben élt, állandóan suttogtak a háta mögött, de nagyon szeretetreméltó, kedves modoru tudott lenni és ezért a becsületügyekben mondott véleményének is mindenki szívesen alávetette magát.

Ennek a szeretetreméltó, kedves modoru urnak a legbensőbb barátai most valószínűleg börtönre kerülnek, mert nekik az lett volna a kötelességük, hogy a becsületbirósági elnök ur körmére vigyázzanak. De édes Istenem! Ki merne bizalmatlankodni a Cato jellemében s ki merné gyanusítani nyíltan, szemtől-szembe a becsületbiróságok elnökét azzal, hogy pénzhez nyul-e vajjon, a mások pénzéhez, holott nyilvánvaló, hogy a pénznek előtte semmi becsé, semmi értéke nincsen.

Mert *Eliássy* Ferencz, daczára annak, hogy sok mindenfélét suttogtak a háta mögött — érdekesítő regényes dolgokat — erős karakterű, megvesztegethetetlen, hozzáférhetetlen, nagy befolyásu férfi volt Egerben. Megkísérelték őt bizonyára sokan, sokszor, de ő nem volt holmi piszkos dolgokra megvásárolható, még politikai meggyőződésében is szilárd és meggingathatatlan, aki kegyetlenül tudta büntetni azokat a becstelenekeket, akik nem sikkasztanak ugyan százazreket, de elég gyávák arra, hogy a mások sértéseit megtorlatlanul zsebvágják.

Egy szóval: ur volt és becsületbiró, tehát főbelőtte magát.

Ez a karakter nagy és általános vonásokkal jellemzi ma a magyar társadalmat. A sikkasztó feltolakszik a becsületbiróság elnöki székébe, hozzáférhetetlen, szilárd jellemű és meggyőződéseiben megingathatatlan, erős, hatalmas és mindent csak azért teszi, hogy zavartalanul sikkaszthasson.

Tessék elhinni, hogy a Széchenyi Imre gróf által emlegetett altruizmusnak *Eliássy* Ferencz — úgy külső látszat szerint — valóságos mintaképe volt. Dehogy ismerte őt valaki önző, vagy éppen kapzsi embernek, hiszen alig van tán ember Egerben, akinek ő lekötelező szíveséget ne tett volna. Ha anyagilag nem segíthette embertársait, erkölcsileg támogatta, sőt aki rászorult a barátságára, még a barátságával is megtisztelte, népszerű volt és még csak nem is tékozló, gyakorolta a legszebb emberi erényeket csak azért, hogy sikkaszthasson.

A szürke, mindennapos életben bárkire tekintsünk, mindenki akar valamit. Aki azt sürgeti, hogy nagy építkezéseket létesítsen az állam, vagy a helyi hatóság, az rendszerint azért teszi ezt, mert valamiféle érdek parancsolja neki. Aki azt akarja, hogy feloszlassák a parlamentet, az bizonyosan a választásoktól remél valami jót. Aki védelmezi a statuskvót, az félti amaz előnyöket, melyek most anyagi vagy erkölcsi javakat biztosítanak neki. A társadalmi rend védelmezői s a társadalmi rend bolygatói egyaránt ab-

TÁRCA.

A gróf.

Irta: Hevessi József.

I.

Az öreg béres meggyújtotta a kanócot, az egyházi belekapaszkodott a harangkötélbe és a táviró-tiszt idegesen kalimpált a villamos billentyűn . . . s taraczkdurrogás, harangzugas és villamossodrony egyszerre röpítette világgá az örömhirt, hogy a gróf Mezőtelky-családnak fiu-örököse született.

A kastélyban lázas izgatottság, ragyogó arczok, csattanó ajtók, futkosó cselédek, lovak nyergelése, hangos parancsosztogatás, vihogó nevetés s biztató csörömpölés a konyha felől . . . Mindenütt zajos élet, nevető öröm.

Csak benn a szentek szentélyében volt csöndesség, mély, áhitatos, boldog csendesség . . . A fiatal gróf a meghatottságtól remegő hangon suttogta el boldogságát az örömtől sugárzó anyának, ki bágyadtan mosolyogva hallgatta férje gyöngéd, hízeltkedő szavait.

Az pedig, ki ennek a nagy öröme és felfordultságnak okozója volt, az az *iczike, pizike* kis teremtmény, ott pihent a menyezetes ringa-ágyban és amint nagy nyitott szemével a bámulatos fényüzéssel butorozott szobában körültekintett, tudatában látszott lenni, hogy mily nagy fontosságu az ő első lépése, hogy ő-gróf.

II.

És ennek a szónak nagy jelentősége egyengette előtte ezentul az élet országutját, és söpörte el a lábai elől azokat a rögöket, melyekbe okvetlenül megbotlik minden közönségesebb halandó, a ki nem gróf, hanem csak úgy látott napvilágot, mint a kis fecske-fiók, mely pedig taraczkdörgés és harangzugas nélkül szokta kis fejét kiütni a tojáshejéből.

Még zsenge grófczka volt, mikor már első lépésének nagy fontosságát tapasztalhatta. A grófi szülők elhalmozták mindazzal a kényelemmel és jóléttel, melyet a nagy vagyon nyújthat és hogy a fiu el ne puhuljon, tartottak mellette játszótársat, az uradalmi ispán kis fiát és valahányszor a kis gróft születésének tudata fellázította a különben is laza instruktori fegyelem ellen, a tanítói pálcza az ispángyermek hátára tévedt.

Hogy legyen példa!

III.

Csóstól hullott aztán az élet öröme a fiatal gróf ölébe, mikorra felserdült. Ki sem kellett nyujtania kezét, hogy az élvezetek fájáról a gyümölcsöt leszakítsa; lehajolt az magától is hozzá, a szép, piros mosolygó gyümölcs . . .

És a mint járt, és a mint kelt, egyszer igazán szép, piros, mosolygó gyümölcsön akadt meg a szeme. Közönséges polgárleány ugyan, hanem a szépsége . . . Oh, az már fejedelmi volt . . . Erdemes, hogy grófi kezét érte ki-nyujtsa. Pedig ezt a gyönyörű gyermeket már

kiszemelte, eljegyezte magának egy egyszerű iparos. De hát a gróf nem tartotta őt méltó foglalatnak olyan ragyogó gyémánthoz.

Üdvarolt a polgári leánynak.

És mikor a szép gyermek megtudta, hogy az, a ki neki udvarol — gróf, maga is hinni kezdte, hogy a gyémántot aranyba kell, aranyba lehet foglalni.

A kis bohó! . . .

Kezdte kicsinyesnek, bolondosnak találni eddigi ábrándképeit; miként fog ő majd férje műhelyének ékes virága lenni, hogy fogja ő majd felverni szerény kis lakásukat egész nap dallal, kaczagással, hogy fogja ő majd lecsokolni esténként férje homlokáról a munka verejtékét . . . eh, mily kicsinyes! Ő másra van hivatva . . .

Völegénye szép, magas, izmos ember volt, a gróf ellenben vézna, gyöngé . . . de hát ez mindegy: ő gróf és elég volt neki egyszerű kétszer megjelennie, hogy a szép piros mosolygó gyümölcs ölébe hulljon alá . . .

Félév múlva a szép piros, mosolygó gyümölcs fonnyadni, hervadni kezdett, a szegény iparos már réges-régen elzüllött . . . a gróf pedig, mint fényes szárnyu pillangó, röpült fényoszlopával tovább-tovább virágról-virágra.

IV.

Egy reggel váratlan vendég toppant be a gróf ur lakosztályába. A jószágigazgató azt jött jelenteni, hogy a birtok nem győzi tovább a gróf ur költségeit. Ő évek óta figyelmezteti

ban mesterkednek, hogy saját legtitkosabb céljaiknak tegyenek szolgálatokat. S ez már annyira elfajult állapot ebben az országban, hogy sokszor milliókra menő kárt okoznak egyesek a közéletnek csak azért, hogy maguknak ezeket szerezzenek.

Az apró események tengerében uszó nagy tömeg olykor kegyetlen világosságot lát maga előtt. O, aki garasokért szenved és derékszöggé válik, mikor az előkelő becsületbirókkal találkozik az utcán, kénytelen meggyőződni arról, hogy voltaképpen amannak kellett volna előtte meghajolni, mert bensőleg hitvány és nem tiszteletet, hanem megvetést érdemel.

Szomorú, lesújtó igazságok ezek. Eseményekkel illusztrálhatók. A nemes irányu, nagy társadalmi mozgások mögött mindenütt ott settenkedik egy láthatatlan sötét, piszkos árnyék, melyről hol így, hol amúgy hull le a lepel.

A társadalom vérkeringésébe mételyes vér ömlött, le kellene csapolni, meg kellene tisztítani, de nincs orvos, aki nagy lelki erővel, tudással, akarattal és bátorsággal kezdené meg az operációt. A bajt már ismerjük, érezzük, beszélnek már róla nemcsak itt, hanem illetékes helyeken is, nagy katasztrófa kell előbb, mely összehívja közös érzelmre a társadalom különböző osztályait, a radikális társadalmi átalakulást csak nagy katasztrófák tudják előidézni.

Az erkölcsi romlás már megérett arra, hogy katasztrófát provokáljon, az lesz a szerencsénk, ha a veszély pillanatában erős mentőkész dolgozik értünk. (+)

A kereskedelmi vitát befejezték.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 10.

Erősen megcsappant érdeklődés mellett folytatta és fejezte be ma a képviselőház a kereskedelmi költségvetés tárgyalását.

Mindenkit a Bánffy-Ugron párbaj érdekelt s izgatottan várták a dél közeledtét. Gajári Ödönt és Dániel Gábort mindenki figyelemmel kísérte. Végre 11 órakor elhagyták a termet és

erre a méltóságos urat, de leveleire soha egyéb választ nem kapott, mint hogy teremtsen elő pénzt, pénzt, pénzt. Most már személyesen jött jelenteni, hogy a csőd elől nincs többé menekvés.

A gróf ur megdöbönt . . .

Születése óta megszokta, hogy minden göröngy elsepertetik lábai elől és ime most egy göröngy jó utjába és ebben meg kell neki botlania . . .

V.

De nem, neki nem kellett elbukni!

Visszalépett ugyan ugyan a fényes és költséges életmódtól . . . de istenem, annak, a ki gróf, ezer módja van, hogy lábra álljon . . .

A fényoszlop mindig előtte jár . . .

Brenner bankár például tíz kézzel is oldozgatta volna pénzes zsákjait, csak hogy a gróf ur minél mélyebben vájkálhasson bennök, de mivel hogy csak két keze volt, ezekkel ajánlotta fel neki egyetlen leányát és Vertheim szekrényeit. Neki olyan vő kellett, a ki már gróf.

Es a fényoszlop azonkívül bevezérelte őt a magas hivatalok kényelmes zsöllyeszékébe, hová hiába vágyódnak a munka, a szorgalom harcosai . . . ezeket a zsöllyeszékeket nem lehet érdemekkel megostromolni . . . ezekhez születni kell . . .

VI.

sE a gróf ur, ugy a mint született, ugy is halt meg: fényben és gazdagságban. Teme-

Bánffyéért mentek. Negyed 12-kor pedig megjelent a teremben Ugron Gábor — mosolygó arczzal. Gunyosan néztek reá.

— Erőltetett mosolygás ez — mondotta Bessenyei. Ráillik a német közmondás: „Macht gute Miene zum bösen Spiel! . . .“

Zugó helyeslés hangzott fel körülé. A párbajnak 12-kor kellett megtörténnie. Ugron a pöz kedvéért fél 12-kor hagyta el a termet.

Ezalatt a kereskedelmi vita folyt tovább. Nehány érdekes felszólalás hangzott el, különösen nagy figyelmet keltett a Popovics Vazul horvát képviselő beszéde. Tiszta dunántuli magyar kiejtéssel, igen hazafiasan beszélt, a magyar-horvát testvériséget sűrűn emlegetve. Szívélyesen megéljenezték. De hatalmas éljeneket kapott Hegedüs miniszter is, a kinek a költségvetését egy órakor tárgyalták le.

Ekkorra már visszatértek a segédek is, mindenki általános megnyugvással fogadta, hogy baj nem történt.

Részletes tudósításunk itt következik:

A tizparancsolat.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Hegedüs Sándor, Fejérváry Géza báró miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy a király gróf Széchenyi Manó minisztert állásától felmentette és helyébe ideiglenesen Széll Kálmánt nevezte ki.

Tudomásul vették.

Kálmán Károly a tizparancsolat szigorú betartása tárgyában interpellációt jegyzett elő.

Az ülés végén terjeszti elő.

A kereskedelmi költségvetés.

Az ipari és kereskedelmi czélok tételénél Zichy Jenő gróf a háziipar intenzivebb fejlesztését kéri. Sajnálattal látta, hogy a multban abszolút nem törődtek komolyan az ipari ügyekkel. O gépeket vett és adott vidéken az iparosoknak és csak annyit kért a kormánytól, hogy vándortanítókat küldjön ki, még ezt sem tudta elérni. Most azonban méltó emberrel van dolga. Büszke arra, hogy kormánypárti és támogatja a minisztert. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Ferlicska Kálmán az ipar előmozdítására nézve két felfogást lát. A gróf Zichy Jenőét, a ki az önálló vámterületet kívánja, és a miniszterét, aki azt mondja, hogy a közös vámterület alapján is lehet magyar ipart fejleszteni. Sajnálattal jelenti ki, hogy a Zichy felfogását osztja, önálló vámterület nélkül nem lesz iparunk. A tételt elfogadja. (Helyeslés balról.)

tésén jelen volt az ország színe-java és koporsója előtt bársony vánkoston vitték temérdek érdemeit.

Hatalmas gránitoszlop jelöli sírját, pedig ha élettörténetét akarná valaki sírja fölé jegyezni, elég volna egy kis fakereszt ez egyetlen szóval:

„Fuit“

Barna kenyér.

Irta: Máthé Gyula.

Hogyan esik az, szép kisasszony, ön alig husz éves és szíve már is telve világfájdalommal.

Most hagyta el a felsőbb leánynevelés iskoláját és belépett az előbbinél egy sokkal nehezebb osztályba, az élet iskolájába, hol szigorubbán mérik a klasszist; panaszoja.

Hibás a mérték, ósdi a rendszer, rosszak a tanítók. Meglehet, sok igaza van.

Es önnek mégis szem előtt kell tartania ezt az igaztalan mértéket, alkalmazkodnia kell a csökönyös elvekre épített rendszer esztelen követelményeire, meg kell barátkoznia a rossz tanítókkal, mert így parancsolja ezt az okosság érzete. E kijelentésében már, fájdalom, több az igazság, mint egy husz éves leány e világról való lemondásának tudata.

Mert hát ön kenyéret keres, kisasszony, barna kenyéret, melyet napról-napra megoszt öreg édes anyjával. Keserű az a kenyér, mert

A tételt elfogadták.

A posta tételénél.

Thaly Kálmán új postahelyiségeket kér egyes vidéki városok számára. Nem „haza“ beszél, mert Debreczennek van szép postahivatala, hanem — ugymond — Szilágyi Dezső barátom választói érdekében beszélek. (Derűltség.) Pozsonyban ugyanis a postások nyomorult sötét fészekben kinlódnak.

Hegedüs Sándor miniszter már intézkedett a pozsonyi postaépület felállítására iránt. (Helyeslés.) Különben is nagyszabású akciózt indít meg új postaépületek építése tárgyában. Nagy elismeréssel emlékezik meg a postások ügybuzgalmáról, pontosságáról és lelkiismeretességéről. Csupán az ajánlott leveleket sokalja. Ezt feleslegesnek is tartja, miután a kezelés teljesen megbízható s az egyszerű levél épügy eljut illetékes helyére, mint az ajánlott levél. Kéri a tétel elfogadását. (Élénk helyeslés.)

A tételt elfogadták.

A hajózás tételénél

Lukács Gyula szólalt fel: A tengerészeti ügy hathatósabb előmozdítását kéri. Nem tartja szükségesnek, hogy Fiumében hajógyárat építsenek, mert semmi anyagi haszonnal nem, nem is járhatnak, mert Anglia hajógyarai 6 millió font sterling alaptőkével dolgoznak és a hajókat 30%-al olcsóbban szállítják. A hajózási, illetve tengerészeti szabadkereskedelem előmozdítására több szubvenziót kéri.

Hegedüs Sándor keresk. miniszter: A fiumei hajógyárat épen a magyar ipar érdekében tartja szükségesnek. A szabadkereskedelmi szubvenziót lehetőleg emelni fogja. (Élénk helyeslés.)

Az államvasutaknál

Popovics Vazul István horvátországi képviselő a horvát ipar érdekében szólt fel. Arra kéri a minisztert, hogy több ifjunak adjon ösztöndíjat a budapesti keleti akadémián, hogy itt magasabb oktatást nyerve, a magyar ipar terjesztésére a Balkán-félszigeten hathatósan közreműködjenek. (Általános élénk helyeslés.) Erre a horvát fiúk felette alkalmasok, mert értik a balkán-nyelveket. Nagy elismeréssel emlékezik meg Cseh Ervin horvát miniszterrel és gróf Khuen 16 éves államférfi működéséről, (Élénk éljenzés). a kinek segítségével a kereskedelmi miniszter könnyen segíthet az állapotokon. Bizik a miniszter jóakarátában.

A tételt elfogadja. (Élénk éljenzés, sokan üdvözlik.)

Hegedüs Sándor miniszter: Módját ejti a horvátok ipari és kereskedelmi alkalmaztatásának. Horvátország érdekei iránt nagy figyelemmel van, ezt be is bizonyította intézkedéseivel. Epen arról győződött meg, hogy Magyarország sokkal többet tesz a horvát ipar érdekében, mint maga Horvátország. (Élénk helyeslés)

nem jó kézzel nyujtják az emberek, de megédesíti minden falatját egy szegény özvegy nőnek bágyadt mosolygása, egy vékonyka mosoly, mint a mennyi elhagyott édes anyjának arczáról önmre lesugárzik. Es ön kisasszony, e mosolyért eltítkol minden könyűt szegény édes anyja kutató szemei elől . . . Ön, kisasszony, békés megadással elszenvedi mind e világnak keserűségét és tovább tapossa gyámolító nélkül azt a göröngyös utat, melyet végzete számára kijelölt.

Mert önt bántják, szép kisasszony, az emberek csalfaságai. Az előítéletek megejtik nemes szívet és fogva tartják fehér érzelmeit a széttörhetlen láncszemek mindenha. Ön nem hisz az embereknek, nincsen senkije, a kivel megértetné mély fájdalmát, beteges anyjának meg nem mer panaszkodni, mert könnyen megölné ezzel a jó öreg asszonyt.

Tehát tovább viseli a martírok keresztjét. Dolgozik, megkeresi a mindennapit és bár vérez a szíve köré font tövisszozoru, nem érez fájdalmat, behegeszti minden sebet a rajongó gyermeki szeretet.

De nem, kisasszony. Ön mégsem oly elhagyott. Van egy rokonszív, ki megérti, ki osztokodni tud bánatában. Egy halvány képű, szöke fiu ez, a kisasszonynak gyermekkori játszótársa, a kivel együtt szaladgáltak a virágos réteken és tarka mezőkön, gondatlanul, egy pár évvel ezelőtt. Ez a gyermek szereti magát nagyon. Ez a fiu elosztatná homlokáról a borot és szívébe visszavarázsolná azt

A tételt elfogadták.

A mértékhitelisétségnél

Kullmann János a sörös poharak kötelező hitelisétséget kéri.

Hegedűs miniszter ezt megigéri.

Ezután a többi tételt változatlanul elfogadtak.

Elnök jelenti, hogy a kereskedelmi költségvetés le van tárgyalva. (A kereskedelmi minisztert zajosan éljenzik.)

Interpelláció.

Kálmán Károly végül a következő interpellációt terjesztette elő az igazságügyminiszterhez:

Miután újabb időben egyes Mózes-hitű kereskedők még a mózesi törvényeket is kipelengézik, kérdem az igen t. igazságügyminiszter urat, hajlandó-e hitbeli törvénysértések és tiszteletlenségek szigorú megtorlása által oda hatni, hogy jövőre hasonló esetek elő ne forduljanak?

Az interpellációt kiadták az illetékes miniszternek, mire az ülés véget ért.

TAVIRATOK.

A lex-Heintze ellen.

München, márczius 10. (Saját tud. táv.)
Heyse Pál elnökle alatt ma Göthe-szövetség alakult védő- és dacyszövetségül a művészetnek és tudománynak a lex-Heintze és hasonló intézkedések által való veszélyeztetése ellen. A szövetségbe számos kiváló művész és író lépett be.

Az albániai zavarok.

Konstantinápoly, márcz. 10. (Saj. t. táv.)
Némely lapok konstantinápolyi tudósításaival szemben, a melyek az albániai keresztények helyzetét nagyon sötét színekben festik és az albánokról azt állítják, hogy ellenséges szándékaik vannak a császári hatóságok ellen, az *Agence de Constantinople* hivatalos helyen szerzett információ alapján konstatálja, hogy ez mind merő koholmány. A keresztények semmikép sem vallottak kárt a legutóbbi zavarok miatt, a melyeknek rendezése különben legközelebb várható.

az édes nyugalmat, a melyre a kisasszony oly régóta vágyakozik. Segítő társsal könnyebben elbirja majd az élet gondjait. Hiszen a nőnek legszentebb hivatása, hogy szeressen. A szerelem megedzi a létért való küzdelemben s legyen bár ez a harc igazságtalan és végnélküli, megkönnyíti az életnek minden terhét, megoszt minden könnyűt a szerelem hatalma.

És Ön, bár szereti azt a sápadt ifjut, tagadólág int. Nem lehet, mert nem szabad. Elcsitítja a szív forrongó érzéseit, mert a szöke fiu — koldus. Most áll pályája kezdetén, küzd ő is a nyomorral, ugyan mi sors várhatna a szegény kisasszonyra az ő oldala mellett.

És ekkor következik az utolsó jelenet, mely egy szív tragédiájának bevezetése.

Eljő az, kit nem várt, egy jóra való becsületes ember képében. Gazdagabb, mint az a koldus gyerek, okosabb is talán az életre. És jökor jött, mert a kisasszony már nem tudja oly könnyen viselni egyedül az élet igáját, megtörte a sok nélkülözés. Édes anyja mosolygása is fanyarrá lesz, mert hiányzik már a barna kenyér is asztalukról.

A lélek tusája iszonyatos lehet, de legyőzi végre az ész.

Meghajtom fejemet, szép kisasszony, Ön nagy szív és okos Utóvégre is nem Ön az oka annak, hogy hibás a mérték, ósdi a rendszer és rosszak a tanítók.

Salacz Gyula ünneplése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 10.

Meleg szeretettel ünnepelte a mai napon Arad közönsége érdemekben gazdag polgármesterét. Ünneplte egy szívvel, egy lélekkel, mert éreztük mindannyian, hogy huszonöttestendei fáradhatlan munkásságért, melyben a mai modern Arad megteremtődött, leróhatlan hálával tartozunk a mi derék, öreg polgármesterünk személynék.

Magasztos, szép volt összes részleteiben ez az ünnep. A diszközgyűlés emelkedett hangulata, a frappáns ováció, a tisztelgés alkalmával lejátszódott megindító jelenetek, a színházi diszlokádás fénye, az esti banketten kitörő lelkesültség, mind-mind kellemes harmóniába olvadt össze és tett bennünket büszkévé, hogy polgármesterünk van, mint Salacz Gyula.

A mai nap örökké emlékezetes lesz ugyan Arad történetében, de az ovációk és ünnepségek helyi jelentőségéből messze kimagaslik az erkölcsi értéke annak a tanulságnak, melyet Aradváros közönsége tett a *polgárerények mellett*. Mert Salacz Gyula polgármesterben a munkát, a jellemet, a hazafiságot és a humanizmust dicsőítette Arad lelkes polgársága.

És jól esik ezt regisztrálnunk ma, midőn a puritánizmus épp oly ritka, mint annak megbecsülése és méltánylása.

A diszközgyűlés.

Fél 10-kor egymásután vágtattak a fogatok a városházára. A törvényhatósági bizottsági tagok érkeztek, hol kocsin, hol gyalog, hosszú ünnepi sorban. Feketébe volt öltözve valamennyi; a kinek érdemkeresztje van, azzal dekorálva.

Elevenség, nyüzsgés uralta már akkor a termet. A karzatokat városunk legelőkelőbb hölgyei tartották megszállva tömött, kétszeres sorban egész körül. A bizottsági tagok kivétel nélkül megjelentek. Ott voltak még azok is, kiket rendes alkalommal ritkaságszámba szokás venni. A padsorok mögött a városi, megyei és egyéb tisztviselők sorakoztak, a fentartott diszhelyeken pedig az elnöki emelvény körül Arad és a megye számos vezérszeropet vivő egyénisége.

Pont 10-órakor harsány éljenzés közt bevonult Fábán László főispán s helyet foglalt az elnöki asztal főhelyén, hol már akkor a tanács tagjai: Sarlot Domokos főkapitány, Varjassy Lajos, Kádas Antal tanácsnokok, Perger János dr. tisztí főügyész, Lócs Rezső és Vannay Gyula jegyzők együttültek. Csak a polgármester és *Institoris* Kálmán, a betegen fekvő főjegyző hiányzott.

Fábán László főispán a mindvégig emelkedett hangulatu diszközgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Egy negyed századra terjedő buzgó és önzetlen tevékenység méltatása képezi a mára összehívott rendkívüli közgyűlés tárgyát. Ennyi ideje, hogy szeretett, nagybecsült polgármesterünk (Lelkes éljenzés és taps) a város ügyeinek szenteli minden idejét és munkásságát. (Eljenzés.) Akár e buzgó szolgálatot tartjuk szem előtt, melyet fáradhatlan munkásság, a kötelességérzet szigorú betartása, a város iránt való szeretet és pártatlan igazságosság jellemez (Elénk helyeslés), akár e hosszú 25 év alatt felhalmozott óriási eredményt tekintjük, melynek kifolyásaként lépten-nyomon látjuk a város minden

irányban való felvirágzását: önkénytelenül elfog bennünket és megnyilatkozni kíván a hála, az elismerés szava, a közpályán szerzett érdemek e legméltóbb megjutalmazása. (Eljenzés.)

Hogy a törvényhatósági bizottság ezen érzelmeinek kifejezést adjon, számos tag felkérésére hívtam össze a mai diszközgyűlést, melyet, üdvözölve a törvényhatóságot, ezenel megnyitok. (Elénk éljenzés.)

Müller Károly indítványára a főispán felkéri Varjassy József, Múlek Lajos dr., Domány József, Bing Vilmos és Nikolits Péter bizottsági tagokat, hogy a közgyűlésre hívják meg a polgármestert.

Kevés vártatva fekete diszmagyarba öltözve, látható elfogódottsággal, megjelent a teremben Salacz Gyula. Az egész közgyűlés feláll, viharos taps és éljenzés tombol végig a termen. A hölgyek kendőiket lengetik a karzaton. Közel öt perczig tartott ez a lelkes ováció, miközben az ünneplott polgármester többször meghajtotta magát, majd helyet foglalt szokott helyén, a főispán jobbján.

Müller Károly üdvözlő beszéde.

Mikor a meleg, zajos tüntetés lecsillapult, felemelkedett Müller Károly köztörvényhatósági bizottsági tag, társadalmunk e minden pártban egyforma népszerűségnek örvendő alakja s viharos éljenzéstől, tapstól folyton megszakitva az itt következő, melegen átgondolt és nagy hatást keltett beszéddel üdvözölte a jubiláló polgármestert:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az ég áldása koszoruzzon meg minden alkotást, a mit egy nagy szív, okos fejjel, fáradságot nem ismerő munkával 25 év alatt létesített.

Ma 25 éve, tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy egy fényes nap szórta szét városunk felett áldó sugarait, megnyitván egy új tavaszt Aradváros történetében. A fényes nap sugarai bevilágítottak az akkori törvényhatósági bizottsági tagok lelkébe, és a törvényhatósági bizottság követve a gondviselés irányt adó szavát, Salacz Gyulát választotta meg Arad szab. kir. város polgármesterének, átadva neki ezzel a kormányzás hatalmát.

E kormányzással költözött Aradváros ügyeinek vezetésébe a szigor, de az igazság és méltányosság védpajzsával, mely szegényt és gazdagot, urat és koldust egyaránt megvédett.

Az új tavasz áldásos korszakának alkotásai egymást követve léptek elő, megteremtve a tisztviselői kar részére az elismerést a polgárok részéről, tisztos munkájuk iránt, városunk részére pedig az alkotások hosszú láncolatot. Városházat, védőtöltést, mely e várost minden árviztől megvédi, iskolákat, melyekkel e város első helyre emelkedett a tanítás terén ez országban, az árváknak menháza, melyben elvesztett szüleik helyett jó apát találtak e város kormányzásában. Meg lett téve minden a kulturának és a szépségnek és felállított a szobor, mely örökön örökké hirdeti, hogy Aradvárosa e nemzet golgotája.

Jöjjetek azért ide ti mind e kormányzásnak alkotásai, ünnepljétek velünk és tegyetek tanuságot azzal, hogy alkotásokat és hosszú-hosszu időre fenállásokat e kormányzásnak köszönitek.

De jöjjetek ide mind, ti polgártársaim és jöjjetek ide ti mind, e város összes lakossága; ma a tiszta jellemet karöltve a nagymunkással egyben ünnepljétek. Jöjjetek ide ti mind polgártársaim, fonjunk igaz meggyőződésünkből, hálánk és elismerésünk kifejezéséül egy babér koszorút, írjuk annak minden egyes levelére rá e város 25 éves történetének egy napját, övezzük ezzel körül szeretett és tisztelt polgármesterünket, Salacz Gyulát és én e törvényhatósági bizottság és e város összesége nevében reá írom: hogy e kormányzás alatt, igazság és méltá-

nyosság alatt, lett nagygyá, széppé, élt és virult Arad.

Hálát adok azért a multért a gondviselésnek, elismeréssel vagyok a jelen iránt, és bizalmam van a jövőben, mert biztosítva látom e kormányzást, itt van, itt él közöttünk, ma is fiatal erejében, teljes munka bírásában, e kormányzás feje, szeretve tisztelt polgármesterünk, Salacz Gyula.

Megköszönöm azért, mi fiatalabbak nevében e törvényhatóság azon öregebb tagjainak bölcsességét, hogy 25 évvel ezelőtt kivették a gondviselés irányát adó szavát és megállapították e kormányzást, melyet immár 25 év mulva együttesen ünnepelünk. Hálaunk kifejezése legyen az, hogy a jövőben egyesült erővel, együttesen tartjuk fen az azon kormányzást, melynek áldás dus működése 25 év alatt nagygyá tette Aradot.

De hogy együttes erőnk eredménydus legyen, a gondviselés áldó kezét kérem segítségül városunknak ez új korszakbani fejlődéséhez. Kérszavam szálljon fel azért a mindenség urához, áldást osztó kezét tartsa továbbra is városunk felett, segítsen meg bennünket annak nagygyá emelésében és tartsa meg az új korszakban is hosszú, hosszú éveken át városunk kormányzásának élén szeretve tisztelt polgármesterünket, Salacz Gyulát.

Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, miszerint Salacz Gyula 25 éves polgármesteri működése felett elismerésének jegyzőkönyvileg kifejezést adni méltóztassék.

Hatalmas taps és éljenzés követte a nagy hatással előadott, szép beszédet. Az újabb ováció csak akkor csillapult, mikor a főispán az egyhangulag meghozott határozatot kihirdette, melynek értelmében a közgyűlés a polgármester eddigi buzgó szolgálataiért hálájának és elismerésének jegyzőkönyvben ad kifejezést.

A polgármester válasza.

Salacz Gyula polgármester állott most fel, hogy megköszönje a közgyűlés elismerő határozatát. Nehezen jutott szóhoz, mert egész árja indult meg a tapsnak, éljenzésnek. Az öreg polgármester könyezve, szívére tett kézzel fogadta a benső szeretet e meleg demonstrációját s aztán elmondotta az itt következő választ:

Ezen ünnepélyes pillanatban egész lényemet egy érzelem — a hála érzete uralja... (Itt a meghatottságtól megindultan, könyező szemekkel állott meg s perczekig nem volt képes folytatni beszédét. A diszkyűlés szünni nem akaró tapsa, viharos éljenzése közben leküzdve megindultságát, így folytatta szavait a polgármester:)

... ajkaim csak ezen hála tolmácsolására nyilhatnak meg; azonban szívem annyira telve van az érzelmek árával, hogy mind azt, a mit e perczben érzek, szavakba önzni képes nem vagyok; s azért csak rövid szavakban, de annál melegebben, átérzetten fejezem ki mély hálámat s forró köszönetemet azon kegyességért, a melylyel engemet elhalmozni, kitüntetni méltóztatott. (Lelkes éljenzés.)

Igen! ma huszonötödik évfordulója annak, hogy a tek. törvényhatósági bizottság engemet bizalmával megajándékozni s a diszes polgármesteri állásra első ízben emelni méltóztatott; és ezen negyedszázad hosszú folyama alatt bizalmát nem csak meg nem vonta tőlem, hanem azt többször megújítva jóakaratu törekvéseimet támogatni, hű szolgálataimat mindenkor méltányolni kegyeskedett; midőn pedig a negyed század ma betellett, a jutalmak legkiválóbbjában, az elismerés ünnepélyes nyilvánításában részesíteni méltóztatott. (Hosszas éljenzés.)

En a maga teljességében felismerem e jutalom értékét — erkölcsi súlyát s azért az engem szerencsésé, boldoggá tesz. (Viharos taps és éljenzés.)

A közszolgálat egyike a legrögösebb pályáknak; az azon való működés eredményei mindig kétesek, a legkülönbözőbb felfogásu elbírálásoknak vannak azok alávetve s még a siker sem biztosítja az osztatlan megelégedést.

Hogyne érezném tehát magamat szerencsésnek, midőn az a város közönsége, a melynek életem javát szenteltem, a melynek szolgálatára minden tudásomat — minden erőmet fordítottam, méltányolja buzgó munkálkodásomat, kifejezi megelégedését s széles e hazában hirdeti ünnepélyes elismerését. (Éljenzés és taps.)

Ily jutalom igen keveseknek jut osztály részül!

S én valóban áldom a Mindenhatót, hogy elérnem engedte e napot — életem legszebb napját (Lelkes éljenzés és taps), a mely egyszermind politikai pályám legkimagaslóbb mozzanatát is képezi.

De a közélet küzdelmeinek e sikere soha sem fogja velem elfelejtetni, hogy annak a tek. törv. hat. Bizottság nemcsak jutalmazója, hanem forrása is.

Igen! mert a tekintetes törvényhatósági Bizottság bizalma nyitotta meg előttem a működési tért; hathatós támogatása biztosította feladataim megoldását, e tényező nélkül pedig törekvéseim bizonyára a jámbor óhajások alacsony színvonalán maradtak volna.

En tudom — érzem ezt; azért nem is fogom tulbecsülni sikereimet; hanem azoknak oly ünnepélyes elismeréséből buzditást, erőt, kitartást meritek, hogy azon rövid idő alatt, a melyet még szeretett városunk szolgálatának szentelhetek, kötelességeimnek hív s odaadó teljesítésével mindinkább kiérdemljem azon jutalmat, a melyben részesíteni méltóztatott s hogy e jutalmaztatással szemben tényleg is leróvhassam hálámat. (Viharos éljenzés, taps.)

S most, tekintetes törvényhatósági bizottság, folytassuk a nagy — a nemes munkát! Vállvetve munkálkodjunk szeretett városunk felvirágoztatásán, lelkes s fenkölt gondolkozásu polgárainak javán és a jövő alapját megvetette alkotások után szerezzük meg részükre a boldogulhatás eszközeit; (Éljenzés és taps) nekem pedig a mai fényes nap után nem lesz más óhajásom, minthogy az ezen czélokért való törekvés sikerei felett örvendhetve fejezzem be földi pályafutásomat.

Ezek után ismételen megköszönve a tekintetes törvényhatósági bizottság kegyességét, hálás szavaimat azon imával zárom be: Isten áldása lebegjen e szeretett város felett s tegye ez áldás megelégedetté — szerencsésé polgárait! (Viharos éljenzés, perczekig tartó taps és szünni nem akaró lelkesedés.)

A polgármester köszönő beszédének elmondása után távozott a teremből.

A diszkyűlés határozatai.

Fábián László főispán bejelenti, hogy 65 bizottsági tag indítványt adott be, mely a polgármester érdemeinek elismertetését czélozza.

Az indítványt — melyet tegnap szó szerint közöltünk — Varjassy Lajos tanácsnok olvasta fel. A polgármester nevének említésekor megújult minden esetben az ováció. A tanács azon javaslattal terjeszti be az indítványt, hogy egyhangulag magáévá teszi, annak egész terjedelmében való határozattá emelését a legmelegebben ajánlja a közgyűlésnek. Javasolja, hogy a polgármesternek adandó fizetés-emelés f. évi márczius hó 10-től számítottassék s a kétezer korona már az 1900. évi költségvetésbe felvétessék, rendkívüli kiadások czimén.

A közgyűlés élénk helyeslések közt elfogadta az indítványt, melynek értelmében a főispán a következő határozatokat hirdette ki:

1. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága endrődi Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármestert, *Arad szab. kir. város diszpolgárává választja;*

2. a közgyűlés Salacz polgármester nevé, negyedszázados működése közben szerzett érdemeit megörökítendő, *az ő nevével viselő ösztöndíjat létesít* olyképen, hogy tízezer koronányi alapítvány évi kamatainak megfelelő 400 koronányi összeg minden évben a város költségvetési előirányzatába beállítatván, azt mindenkor egy aradi illetőségű kitünő előmenetelű ifju élvezze, a megállapítandó alapító levél intézkedései szerint tanulmányainak befejezéséig;

3. elhatározza a közgyűlés, hogy a jubileum alkalmából Salacz polgármester fizetését, kizárólag az ő személyéhez kötötten, anélkül, hogy ezzel praecedent alkotna, *évi 2000 koronával felemeli.*

Edvi-Ilés László indítványára kimondja a közgyűlés, hogy a ma elhangzott beszédeket egész terjedelmükben jegyzőkönyvbe iktatja.

A jegyzőkönyvet rögtön hitelesítették s ezzel a főispán a közgyűlést harsány éljenzések közt berekesztette.

Tisztelgő küldöttségek.

Háromnegyed 11 óra volt, midőn megkezdődött az ünneplés második része: a küldöttségek tisztelgése. A polgármester a tisztelgőket az irodája melletti elfogadó szobában várta hová számszerint ötvenen felül járultak a küldöttségek megállapított sorrendben.

A polgárság üdvözlete.

Elsőnek Aradváros polgárságának küldöttsége tisztelgett *Varjassy József vezetője* mellett, a ki a következő keszédet intézte az ünnepléshez:

Szeretve tisztelt Polgármesterünk! Aradváros történelmében a legáldásosabb korszakot azon huszonöt esztendő képezi, melyben mint polgármestere annak elem állottál és azt kormányoztad. A választó közönség már főügyési hivataloskodásod alatt felismerte azon kitünő tulajdonságaidat, melyek téged a megüresedett polgármesteri szék betöltésére és a város kormányzására kiválóan kvalifikáltak. A tudás, a munka-szeretet, az erély és tiszta jellemnek csak alkalom kellett, hogy adminisztráló fényeset hetségét és lankadatlan tevékenységét a vezetésére bizott Aradváros felvirágozására érvényesítse.

Mint ember nemes jószívűséged, igazság és felebaráti szeretet által buzditó példaul szolgálaltál, mint polgármester az általad a város érdekében czélszerűnek és hasznosnak tartott dolgot rendületlenül védelmeztél és az önkormányzási tényezők közreműködése mellett düllore vitted.

Néha előfordult, hogy a város előnyére szolgáló legjobb intentióid, a helyzetnek elfogult megítélése folytán félremagyaráztak, de jól átérzett meggyőződésed és erős akaraton a támadások és kételyek, mint sziklán a hullámok, megtörttek.

Nagy alkotásokat csak is a kezdeményezés bátorságával bíró, önálló gondolkozásu, alapos tudásu és tiszta jellemű férfiú hozhat létre. (Ugyvan!) A kulturális és humánus intézetek és egészségügy terén eszközölt nagybecsü alkotásaid, melyek Aradvárosát az elsőrangú modern városok színvonalára emelték vívták ki részedre — hervadhatatlan örök zöldként — Aradváros polgárságának osztatlan tiszteletét és őszinte szeretetét. (Éljenzés.)

Ily érzemények dagasztják kebleinket, midőn reád gondolunk és rólad beszélünk, Szeretünk és tisztelünk, mint a hogy a hálás gyermekek jó és gondos atyjukat szeretik és tisztelik, a ki életének java részét kizárólag Aradváros fejlődésének és emelkedésének szentelted és ezt Arad polgársága elévülhetlen érdemeid elismerésül, az ezennel szabad

rendelkezéskedre átnyújtott emlék adomány-nyal kívánja megköszönni. Midőn annak oly kegyes elfogadását kérjük, mint a mily szívesen adjuk, egy szívvel-lélekkel kívánjuk, hogy még nagyon sokáig jó egészségben és boldogul élj, hass, alkoss és gyarapíts. Eljen!

Ezzel átnyújtotta a polgárság 1000 koro-nányi ajándékát.

Salacz Gyula polgármester meghatott hangu válaszában elmondja, hogy azok a lelkes sza-vak, melyeket a város egyik legérdemesebb, legderekabb polgára intézett hozzá, mély vissz-hangot keltettek szívében s nem tudja, miké-ppen köszönje meg azon szeretetet, mely iránta megnyilvánult. A felsorolt érdemeket nem tu-lajdonítja magának. Hivatásában két vezérelvet követett: teljesíteni kötelességét és megnyerni polgártársai szeretetét. A gondviselés megadta neki, hogy mindkettő sikerüljön, de ha vissza-tekint a multra, úgy látja, hogy az érdem nem az övé, hanem a polgárságé, az ő szellemüké és azon nemes fegyverüké, melyet nekik az önkormányzati jog ad. E nélkül nem lehetett volna annyi szépet alkotni. Végül biztosítja a megjelenteket, hogy bírják egész szívét, egész lelkét. Az ajándékot elfogadja, mint elismeré-sük jelét, mert szegény. Szegény, de mégis gazdag, mert bírja a polgárság szeretetét.

Zugó éljenzés volt e szavakra a felelet, mely után elvonult a küldöttség, hogy helyet adjon a következőnek.

Aradmegye küldöttsége.

Aradmegye törvényhatóságának és tisztvi-selői karának képviselői jelentek meg ezután. Szószólójuk *Dálnoki Nagy Lajos* alispán volt, aki utalt arra a kapocsra, mely a város és me-gye között mindig fennállott, az egymás iránti érdeklődésre, mely soha sem volt igazabb, mint ma, mikor a polgármester lankadatlan munká-ságának negyedszázados évfordulóját ünneplik. Aradmegye törvényhatósága és tisztviselői ne-vében tolmácsolja a szeretet, tisztelet és nagy-rabecsülés érzését s kívánja, hogy az ünnepeit munkásság újabb negyedszázados jubileumot érjen a közszeretet fényétől beragyogva.

Salacz Gyula tudja, hogy a megye és vá-ros évek óta testvérek s hogy megértették egy-mást, annak fényes bizonyítéka, hogy most a város ünnepein részt vesznek és annak díszét emelik. Igéri, hogy ápolni fogja a testvéri vi-szonyt a jövőre is.

Az egyházak.

A rom. kath. egyház részéről *Csák Csirjék* jelent meg a lelkészek élén, úgy is, mint a minorita rend aradi társháza s mint a rom. kath. hívek képviselője. Nem akarja méltatni a mai alkalmat, hanem csupán egy virágszálat hoz abba a csokorba, melyet a hála és elisme-rés nyújtott ma az ünnepeletnek. Kéri az Istent engedje, meg, hogy magasra törő lelkének tö-rekvéseit a jövőben is teljesedve lássa.

Válaszában a polgármester régi emlékeiről szól, melyek most felébrednek benne. Eszébe jut, hogy a minorita atyák iskolájába járt, ott nyerte kiképzését s ott szívta magába a hazafiasságot. A hazafiasság ismert szép tulaj-donsága a minorita rendnek s ezzel nyerték meg minden aradi polgár szívét.

Gör. kel. román egyház küldöttségének szó-noka *Vatianu Traján* plébános volt. Az ünne-p fontosságát átérzve, örömmel ragadja meg a jelen pillanatot, hogy a szeretetnek és tiszte-letnek kifejezést adjon. Huszonöt évi fáradhat-lan munkásság és tevékenység nyugvópontján hálával és szeretettel jelenik meg előtte, mint képviselője annak az egyháznak, melyet a pol-gármester mindenkor pártfogott.

Salacz Gyula köszöni a szívből fakadt üd-vözetet, kijelenti, hogy mint az egyház kegy-urának, a városnak képviselője, mindig buzgó segítője lesz a gör. kel. egyház ügyeinek.

— Eljen és szetreászka hangzott fel a kül-döttség ajkairól a meleg válaszra.

Az ág. evangélikus egyház *Frinth Lajos* lelkész vezetése alatt tisztelgett. A szónok utal arra a nagyfontosságú feladatra, mely a polgár-mester vállalni nyugszik. Hivatásában közremü-

ködik abban, amire az egyház egymaga nem képes, amire lelkes férfiakra van szüksége. Az ünnepeletben ilyen lelkes férfiut lát.

A polgármester válaszában kiemeli, hogy nem ismer valláskülönbséget, minden vallás szép eszméket hirdet. Kétszeresen becsüli azt a felekezetet, melynek hívei itt állanak előtte s mely a hazafiságban is mindig kitűnt.

Az ev. református egyház küldöttsége lépett ezután a terembe.

— *Szívet* hoztunk és a szívben szeretetet, tiszteletet azon férfiu iránt — mondta a szóno-kuk, *Csési Imre* lelkész — ki működésében a küzködő református egyházzal sem feledkezett meg. Szép szavakban méltatta a polgármester-nek az egyház iránti jóakarátát, kéri azt to-vábbra is.

Salacz jutalmat lát ebben az elismerésben s ha *szívet* hoztak, ő ezt *szívvél* viszonzza. Már csak azért is nagy rokonszenvvel van az egy-ház irányában, mert hiszen mint a köztudatban van: a református vallás magyar vallás.

A gör. kel. szerb egyház képviselői *Illics Arzén* hitközségi elnök vezetése alatt jelentek meg, ki meleg szavakban tolmácsolva egyháza érzelmeit, kéri a polgármester jóindulatát to-vábbra is.

A polgármester erre az üdvözlésre is szív-ből jövő szavakkal felel.

Következtek a gör. katolikus egyház kül-döttei, kiknek nevében *Telescu György* esperes fejezte ki a város, mint kegyur képviselője iránti szeretetet, mire *Salacz*, jóakarátát bizto-sítva, köszönetet mond.

Az izraelita hitközség küldöttsége zárta be az egyházak sorát. *Deutsch Bernát* intézett be-szédet a polgármesterhez, ki előre haladt kora daczára ifju hévvel vezeti a város ügyeit olyan sikerrel, hogy ez országban párja nincsen.

Miután a polgármester megköszönte az üd-vözlést *Rosenberg Sándor* dr. főrabbi szölt röviden.

— Nem a rideg kötelesség hozott ide min-ket — mondta — hanem a szeretet, mint fiut az apához, ki ma *ezüst lakadalmát üli* közös anyákkal, a várossal. Legyen az ezüst lakada-lom után *aranylakadalom* is, mint ahogy *arany* az ő lelke.

Az iskolák.

Az áll. tanítóképző intézet tanárainak élén *Szabó József* igazgató intézett meleghangu üd-vözlő beszédet a polgármesterhez, ki válaszá-ban nagybecsűnek tartja a kötelesség emberei-nek megemlékezését. A megemlékezés értékét tudja, mert ismeri a megjelenteket közelebről is, mint a képezői tanács tagja.

A kir. főgimnázium tanári karának szóno-ka, *Burián János* igazgató kiválóan szép beszéd-ben méltatja érdemeit az ünnepeletnek, ki oly város élén áll, melynek büszkén vallják polgá-rainak magukat a tanári kar tagjai.

Salacz annál nagyobb értéket tulajdonit az üdvözlésnek, mert a tudomány embereitől ered, kik a közéletben nincsenek érdekelve.

Az áll. főreáliskola tanárait *Boros Vida* igazgató vezette.

— Eljöttek ők is — mondta — hogy egy levélkét fűzzenek ahhoz a díszes koszorúhoz, melyet Aradváros polgárai nyújtottak át neki a mai nap alkalmából. Egyben köszöni az intézet iránt tanusított mindenkor jóakarátát, kéri ezt továbbra is és a Mindenhatóhoz fohászkodik, hogy tartsa meg sokáig a város és haza javára.

A polgármester szíves hangon adott vála-szában megemlékezik arról a fontosságról, ál-dásról, melyet a praktikus intézet nyújt a jeles tanárai által, kiket itt alkalmá van, mint üdvöz-lőket fogadhatni.

A kereskedelmi akadémia tanár testületének érzelmeit *Abrai Lajos* igazgató tolmácsolta. A polgármester, mint többek közt mondta, böl-csőjében ringatta az intézetet; megvetette alap-ját, megszabta irányát s a minden tudomány-nál többet érő tiszta jelleme példaképen állott ez intézet előtt. Ezért üdvözlí ma és kéri, en-gedje meg, hogy egy ma létesített intézeti ala-pítványt róla nevezhessenek el.

Salacz Gyula örömmel fogadta ezt az üd-vözlést, mert ha nem is apja, de legalább is ke-resztapja az intézetnek.

A fa- és fémpipar iskola tanárai nevében *Nesnera Aladár* intézett szép beszédet a polgár-mesterhez, kinek az intézet felállítása körül el-évülhetlen érdeme van.

Salacz Gyula válaszában ígéretet tesz, hogy

a jövődöben is tőle telhetőleg pártfogolja a kiválóan hasznos czélu iskolát.

A hölgyek üdvözlése.

A legérdekesebb, legszebb üdvözlő küldött-ség most érkezett meg: a *jótekonny egyesületek hölgyei*. Igazán szép kép volt, amint a díszma-gyar ruhás, ősz polgármestert a hölgyek cso-portja körül vette.

A szegénytanulókat segélyező egyesület nevé-ben özv. *Hauser Károlyné* szólott a polgármes-terhez, újabb üdvözetet fűzve ahhoz a sok üd-vözlethez, melyet ma ezer ajak rebeg.

Hász Sándor a *Vörös kereszt* egyesület, özv. *Hudetz Ferenczné* a polg. jótekonny nőegylet, *Lusz-tig Árminné* pedig az izr. jótekonny nőegylet nevében intéznek szép szavakat a polgármes-terhez.

Megható jelenet volt, mikor az árvaház két növendéke *Herold* tanítóképezdei tanuló és egy szép kis leány két részben a következő ima-szerü beszéddel üdvözlötek:

Mélyen tisztelt Nagyságos Urunk!
Nemeslelkü Atyánk!

Az árvaháznak, mint szülői otthonunknak, szá-m-talan jótéteményeit érezzük mindenben. Határtalan hálánk kifejezésére azonban erőtlen eszközök a sza-vak, de mi szívünk mélyéből imádkozunk ma és mindennap az Istenhez, hogy az ő áldása ép oly nagy legyen, mint Nagyságod, édes otthonunk fen-költlelkü megteremtőjének jótekonny szeretete. Ne-künk pedig az egok Ura adjon elegendő erőt, hogy egykor méltólag mutathassuk meg tetteiben is, mikép halátlanokra nem pazaroltatt e nagy jószág. Ugyancsak a Mindenható terjessze ki Nagysá-godra áldó kezét s tartsa meg, mint a szenvedők s szegény árvák jöltevéjét, a nemesszivűség példány-képet az emberiség javára, hosszú időig éltesse bol-dogságban és tartós egészségben!

A polgármester látható megindulással mon-dott köszönetet az üdvözletekért, de mikor a két gyermekhez akart szólni, elfojtotta hangját a zokogás. Többet mondott ez minden fényes dikkciónál.

A régi kartársak.

Az ügyvédi kamara nagy küldöttsége jelent meg ezután. A szónok, *Szalay Károly* beszédé-ben visszaidézte azt az időt, mikor a polgár-mester még tagja volt az aradi ügyvédi kamará-nak. Huszonöt éve lépett ki ennek kebeléből, mikor polgármesterré választották. Nagy öröm volt ez a kartársaknak, kik teljesen megbiztak a fiatal polgármester jövőjében.

— Ragyogó példával beigazoltad a régi igazságot — fejezte be beszédét — hogy bár-mily nagy fontosságú helyre kerüljön is az ügy-véd, mindig megállja a helyét.

Salacz válaszában biztosítja a kartársakat, hogy a 25 év alatt sem szakadt el tőlük, kik-nek üdvözlését a mai nap egyik legszebb epi-zódjának tekinti.

Kereskedők, iparosok, pénzüntézetek.

A kereskedelmi és iparkamara tagjai nevé-ben *Kristyóry János* üdvözlí Salaczot, ki egyéb érdemei közt nagyban közreműködött abban, hogy a mai díszes székházat felállították.

Salacz köszönő válaszában kijelenti, hogy ez nem érdeme, hanem kötelessége volt.

Az összes aradi pénzüntézetek küldöttségét *Vásárhelyi László* vezeti. Szép szavakban üd-vözlí e napon úgy is mint igazgató társát. Kéri sikeres működését, jóindulatát továbbra is.

A polgármester melegen köszöni meg üd-vözlétét annak a küldöttségnek, mely a világot mozgató érdeket képviseli.

A kereskedelmi testület és a kereskedők köre nagyszámban megjelent tagjait *Tedeschi Viktor* vezeti. Rövid, de rövidségében kiválóan meleg, szép beszédben üdvözlí a polgármestert s egy-ben átnyújtja neki a kör dísztagságáról szóló ok-mányt.

Salacz válaszában kiemeli a két testület nagyfontosságát, melynek mindig lelkesen fe-leltek meg.

Az ipartestület küldöttsége élén *Nikolits*

Péter a következő beszédet intézi a polgármesterhez:

Aradváros ezernyi iparospolgára nevében jöttünk el, hogy mint az ipartestület küldöttei üdvözljük Nagyságodat a 25 éves jubileuma alkalmából a mai szép ünnepen. A munka emberei legjobban ismerik értékét egy huszonöt éven át folytatott kitartó munkásságnak. Büszkek vagyunk rá, hogy a közelismerés ma a munkában szerzett érdemet ismeri el és őszintén örvendünk, hogy a terhes munka után, mit Nagyságod városunk javára folytatva, friss erőben érte meg a huszonöt esztendősi jubileumot. Isten tartsa meg Nagyságodat városunk javára még sokáig, hogy polgárságunk és a helybeli iparosság boldogulása érdekében az eddighez hasonló eredménnyel munkálkodhasson. Eljen!

Salacz Gyula főképen azért helyezt szult ez üdvözlésre, mert az iparosok nyílt szívé, őszinte emberek, kik tudnak a hazáért, a városért küzdeni, áldozni.

A katonák tisztelgése.

A fekete polgári ruhák után most szint, csillogást hoztak magukkal a tisztikarok küldöttségei.

Először a csász. és kir. 33-ik gyalogezred tisztikarának tizenhat tagja jelent meg Wachsmann ezredes vezetése alatt. Az ezredes beszédének érdekes része volt, melyben a házi ezred Aradra érkezésének napjáról emlékezett meg. Felejthetetlen az a fogadtatás: az üdvözlő hölgyek, kik szalagot kötöttek a zászlóra, a zászló megkoszorúzása s az egész ünnepe, melyben a polgármester vitte a vezető szerepet. Az iránta való nagybecsülésnek kifejezést adva, hód-al végzi beszédét, mire a tiszték egyhangú kiáltással ismétlik:

— Hód!

— Eljen!

Hálás szívvvel fogadja a polgármester a katonák üdvözlését, kik megemlékeznek arról, hogy a város egy polgárembert ünnepel.

A cs. és kir. huszárokat Kaffka Ignác ezredes vezeti, kinek katonás, de meleg szavaira hasonló, jóleső érzésének kifejezése mellett mond köszönetet a polgármester.

A honvéd lovasság, gyalogság és csendőrség tisztikara élén Kratky őrnagy üdvözlö Salaczt. Eljött, mondta igazán szép beszéde végén, hogy meghajtsa a lobogót a catoi tiszta jellem, a soha nem lankadó munka jelképe előtt.

Kétszeresen érinti szívet a honvédek megemlékezése, mondta válaszában Salacz, felmerül lelke előtt az a sok szép emlék, mely az ő nevükhöz fűződik. Az itteni megjelenésük bizonyítja, hogy nemcsak katonák, hanem polgárok is, kik együtt imádkoznak a hazáért.

A kasszentmiklósi tüzér üteg tisztikarának szónoka Van Moys Dezső őrnagy volt, ki üdvözlő beszédét lelkes eljen-nel fejezte ki.

A polgármester előtt annál értékesebb ez az üdvözlés, mert nem is Aradról, hanem Kis-Szent-Miklósról jöttek be az ő ünneplésére.

Egyesületek.

A Lloyd-társulat Bing Vilmos vezetése alatt tolmácsolta jókívánságait. A szónok beszédének különösen az a része volt találó, mikor a város modernségét a polgármester személyével hozta kapcsolatba.

Mikor Salacz a társulat iránti rokonszenvét kifejezte, a lövész-egyesület kiküldöttei élén Mülek Lajos dr. üdvözlö.

— Azóta város Arad, mióta te állasz az élén — ezzel fejezte be szép beszédét s egyben átnyújtotta a polgármesternek, ki tb. főlovászmester is, az egyesület remek ajándékát.

— Röviden beszéltél, de rendkívül sokat mondtál — ezzel minden dicséret benn volt a polgármester válaszában a beszédre.

A 48-as honvédegylet szónoka Simay István volt, ki a régi bajtársak nevében üdvözlö az egykori honvéd tisztet.

A legmeghatóbb üdvözlések közé sorolta Salacz válaszában az öreg honvédek üdvözlését.

A nemzeti szövetség küldöttei élén Deutsch Bernát tisztelgett a polgármester előtt, ki vá-

laszolva utalt arra a szép működésre, melyet a szövetség kifejtett.

A polg. jótékony-egylet meleghangú szószólója Sarlot Domokos főkapitány volt, ki jókívánatai után továbbra is kéri az egyesület iránti jóindulatát, mit a polgármester meg is ígér.

A Kölcsey-egyesület küldöttei élén Varjassy Árpád üdvözlö Salaczt, kinek buzgó pártfogása tette lehetővé, hogy az egyület, régi 2 szobás helyisége helyett most 12 termet bír a város épületében.

A polgármester ajkáról elhangzott beszédek egyik legszebbike volt, melyben erről a nemes czélú kulturális egyesületről s különösen annak fáradszónok elnökéről szólt.

Az aradvidéki tanítóegylet tisztelgése következett ezután, mely a polgármesternél szerető, meleg fogadtatásra talált. Az izraelita iskolákat itt Órfi igazgató képviselte.

Az önkéntes tűzoltókar Péterffy Antal és Panker Viktor vezetése alatt jelent meg, előbbi üdvözlö Salaczt.

Egyéb tisztelgők.

Még előbb megjelent Allersdorfer Julián várbeli lelkész, majd Hamsea Agoston szeminárium igazgató. Utóbbi megjelenését különösen azért tartja kedvesnek a polgármester, mert — tekintettel a régi szemináriumot érintő viszálkodásokra — ez minden kételyt eloszlat.

Szél Ernő, posta- és távirada felügyelő is üdvözlö a polgármestert.

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár részéről Tenner Lajos, az aradi I. betegsegélyző és temetkezési-egylet képviselőjében Steinhardt Mór dr., az iparosok I. betegsegélyző- és temetkezési-egylet élén Rozmanith Albert tisztelgett.

Klein Ignác a „Kossuth Lajos betegsegélyző egylet“, Hász Sándor a lovasut és téglagyár részvénytársaság, Varjassy József a vízvezetési és villamvilágítási részvénytársaságok küldöttségeinek szószólója volt.

Színészek és dalosok.

Az érdekesebb küldöttségek között foglalt helyet a színtársulaté, melynek szónoka Bács Károly volt. Szívből jövő szavakban üdvözlö Salaczt, mint ki a színészet állandóságáért küzdött.

A polgármester szépen fejtette ki válaszában a színészeknek a magyar kultúra körüli munkáját.

A zenede részéről Simay István, a Schreyer konzervatórium tanárai élén Schreyer Harry, a dalegylet szószólójaként Nikolits Döme üdvözlö Salaczt, míg a waggongyári magyar dal-kör részéről Wappel Viktor.

Asztaltársaságok.

Az asztaltársaságok egész sora jelent meg ezután. A Kossuth-asztaltársaság részéről Millig Mátyás, Vidulovics Izidor a II. ker. fillér-asztaltársaság részéről mondott üdvözlő beszédet.

Közbe a gáji, ségai és tanyai gazdák nagy küldöttsége jelent meg élén Madarász Antal alkaptányval.

Következtek az aradi vendéglősök és kávéások, kinek élén Földes Lajos és a pinczerek egylete, mely részéről Dukesz Vilmos mondott beszédet.

Ezután jöttek a hivatalosok Mészáros János vezetése alatt, míg berekesztette a sort a városi szolgák egyenruhás csoportja, kiknek szépszavu vezetőjük Pecsénye bácsi volt.

Ezzel fél 2 órakor véget értek az üdvözlések.

Diszeloadás a színbázban.

A mai nap ünnepélyes hangulata átsapott természetesen a színbáz falai közé is. A mai diszeloadás oly szép megnyilvánulása volt az általános öröm érzületének, mely méltó azon férfinak, ki a szeretet, a ragaszkodás, a közbecsülésnek anyai jelét láthatta a mai napon.

A színház bejáratánál diszes gáztransparent lángjai lobogtak, mintha örömtüzek lennének, melyek lángjai tolmácsolni voltak hivatva képletileg azt a fényt, azt a dicsőséget, melyet Salacz Gyula, városunk ünnepe polgármestere

negyedszázados munkálkodásával Aradvárosát vetett.

A színház megnyílása óta talán egyszer sem bizonyult oly kicsinek a tágas nézőtér mint ma, mikor a város közönsége valóságos harcra kivált a jegyekért. Mindenki ott kívánt lenni, hogy tanuja legyen annak, miként ünneplik a város atyját. A színház minden zugát megtelt és jól esett a szemnek látni a nagyszámú ünneplő közönséget. Az Aczél Péter-utczán az est beálltával tolongott a nép és a kik nem juthattak be a színházba, megelégedtek azzal, ha láthatták a színházba érkező polgármestert.

Pontosan fél 7 órakor érkezett az ünnepe a színház elé. Felhangzott az eljen kiáltás és percekig tartott, mindaddig, míg a színház előcsarnokába lépett. A színtársulat nevében itt Bács Károly és Andorffy Péter üdvözlö a polgármestert, ki megköszönve a szives figyelmet, a család tagjai által kísérve páholyába lépett. Később a bizottsági páholyban foglalt helyet.

Amint a közönség meglátta a polgármestert, zajos éljenzés hangzott fel. Eközben felgördült a függöny, a zenekar rázendített a Rákóczy-indulóra és előttünk állott egy allegorikus kép, mely ügyes és leleményes csoportozatban jellemezte a mai nap jelentőségét és képletileg állította elénk a szeretett polgármester áldást hozó működésének fényes eredményét.

Mindazon intézmény, mely az utolsó negyedszázadban Aradvárosát nagygyá tette, allegorice feltárult a közönség előtt. Nem is kell külön felemlíteni, hogy percekig tartott a zugó taps, a harsogó eljen. A polgármester páholyából meghajlással köszönte meg a spontán tüntetést. A tapsból jó részt követelhet magának Pintér Imre, aki a mai élőkép csoportozat összeállításával fényes bizonyosságát adta rendezői tehetségének.

Ezután előadásra került az Aranylakodalom, melyben minden szereplő összes tehetségével és tudásával azon iparkodott, hogy az előadás tényleg diszeloadás legyen.

A bankett.

A jubileumi ünnepek koronája volt az a bankett, melyet a Fehér Kereszt télikertjében és fent a nagyteremben tartottak meg. Megjelent ezen a banketten Arad egész polgársága. Régi idők óta nem volt alkalom, a melynél a város egész polgársága rang- és osztálykülönbség nélkül ily impozáns módon tömörült volna egy csoportba. Ez az egy jelenség egyedül képes volna beigazolni a szeretetnek azt a nagyságát és azt a melegét, mi ősz polgármesterünk tisztas alakját körülveszi.

Fél nyolcz órakor alig lehetett helyet kapni. Sokaknak már ekkor fel kellett menni az emeleti nagyterembe, ahol szintén előkelő közönség gyült egybe.

Pontosan nyolcz órakor érkezett meg a polgármester Fábán László főispán kíséretében. A terem óriási éljenzéssel és tapssal fogadta. Az étlap a következő volt:

M e n u.

Borju-pörkölt galuska és tarhonyával.

Almás pite és turós-rétes.

Vegyes sült vegyes salásával.

Vegyes sajt.

Gyümölcs.

Magyarádi fehér bor.

A pecsenyénél Fábán László főispán állott fel, hogy — a mint mondá — az áldásos munka és tevékenység ünnepe napján az ország első munkására emelje poharát. Ő Felsege a királyt köszönti fel. (Zajos éljenzés.)

Utána Kristyóry János a bankett hivatalos

szónoka következőleg köszöntötte fel az ünnepeket polgármestert:

Igen tisztelt Uraim!

A mai ifjabb nemzedék, mely meglehetősen helyi büszkeséggel tekint végig szép városunkon, csak igen halvány sejtelemmel bír arról, milyen volt a régi Arad. Egy visszamaradt város volt ez, nevezetesen az ő döcögős, sáros, sötét és kopár fő- és mellékutcáiról. Környéke légfertőző posványokból állott. Közintézményei alig voltak; iskolája egyetlen egy. És a közszellem szunyadt; a polgárság magának élt; mintha senkise érezte volna szükségét annak, hogy másképpen legyen, mint a hogy az elődöktől örökölték az állapotokat.

Es hogy nézünk ki ma? A városunkba érkező idegent meglepi az látékép, mely eléje tárul. Utcáink szabályozták s még a külvárosban is jobb a helyzet, mint egykor idebenn volt. Az alacsony viskók helyét palotaszorok foglalják el. Az egykor ronda Marospart gyönyörű parkká lett, üdülő helyévé a lakosságnak s az a hatalmas gyűrű, mely védbástyaként övezi a várost, mindenkorra megmentett a régi időkben sűrűn ismétlődött árvízveszélyektől.

Evről-évre szokásnak a kultura hajlékai; az iskolaügy tekintetében Arad az első városok közé küzdött fel magát. Az emberbaráti szerszám gyakorlatára szolgáló intézményeink áldásos működést fejtenek ki, a közegészségügy követelményeit mintaszerű csatornázásunk és vízvezetékünk szolgálja. És méltán vagyunk rá büszkék, hogy más városokból a mi intézményeinket veszik minta gyanánt a haladásra vágyó vezetők.

Nem tagadom, t. Uraim, hogy ezt a nagy átalakulást, mely a múlt sötét emléken kesergő városból új, modern várost alkotott, a korszellem követelő szava és polgárságunk áldozatkészsége segítette végbemenni. De ha igazságosak akarunk lenni, nem tagadhatjuk azt se, hogy a korszellem egymagában csodákat soha se tett és a polgárság legmesszebb menő áldozatkészsége is kárba vész, ha nem helyesen érvényesítették. Hogy Arad a modern nagyváros legyen, a melynek most már joga van megkövetelni, hogy vidéki központ gyanánt tekintsek, ahhoz egy vezető, irányító kéz kellett, melyben alakot öltenek az eszmék, melyek ezeket foglalkoztatnak; ahhoz meleg szív kellett, mely érzékkel bírjon nemzedékek szükségletei s különösen a közjólét valódi követelményei iránt.

Nekünk, Uraim, az a szerencse jutott, hogy megtaláltuk ezt a vezetőnk. És az eredmények, amelyek Aradon lépten-nyomon szemünkbe tűnnek, hirdetik, hogy mily áldásos velt negyedszázadon keresztül ez a vezetés a mi városunkra.

Ez a vezető, Uraim, nem kell mondanom: a mi méltán szeretett polgármesterünk: Salacz Gyula és én az egész polgárság, Arad közel ötvenezer lakosa nevében vélek szólhatni, mikor az ő egészségére és boldogságára üritem a szeretet, tisztelet és hála áldomásponarát. Eljen!

Salacz Gyula polgármester meghatottan válaszolt. A felköszöntőből — ugymond — egy mozzanat ragadta meg a szívét: annak biztosítása, hogy bírja a város polgárainak szeretetét és hogy valóban bírja, azt a mai fényes nap bizonyította be. Politikai pályája kezdetén azt a célt tűzte ki maga elé, hogy megnyerje és megtartsa az összpolgárság szeretetét. A polgárság szeretetének nincsen ára, azt milliókért sem lehet megvásárolni. Mivel szerezte ő ezt meg? Nem kereste álutakon, nem volt senkivel szemben sem igazságtalan és tisztelte minden emberben az embert. Így keletkezett közte és a polgárság között egy oly jó viszony, melyet egy negyedszázad nem tudott értékében csökkenteni, sőt szorosabbá tette azt. A mi lettem — ugymond — Önök által lettem és soha sem akarok ennél több lenni és soha sem hagyott még eddig el az a szilárd elhatározás, hogy csak a várost szolgáljam. Első eset a város történetében, hogy valaki 25 évig polgármester. És ez a polgárságra jellemző. A huszonöt év alatt nagy alkotások készültek el s ő büszke, hogy neve kapcsolatba jöhetett ezen alkotásokkal. De ezen alkotások a polgárság áldozatkészségének és fenékölt gondolkod-

zásának a jelei és annak a szellemnek, mely a szépért és nemesért mindig lelkesedett. Erre a polgárságra emeli a poharát.

Leirhatatlan lelkesedés és hatalmas éljenzés követte a polgármester szavait, a mely akkor sem ült, midőn az ünnepeket pohárral a kezében sorra járta a jelenlévőket.

Avarfy Ferencz rövid toasztban a főispánt köszönti fel.

Kiss Ferencz a polgárság és katonaság együttműködését apostrofálja. Poharát a közös hadsereg, a honvédség és a csendőrség jelenlévő képviselőire emeli.

Ezek nevében Hadffy Imre honvédőrnagy válaszolt: a polgárság szavakban élte a nemzet nagyságát: a polgárságot és a katona és polgár közötti jó viszonyt.

A lelkes beszéd után az emeleti nagyteremben összegyűlt előkelő közönség nevében Szél Ernő, Abrai Lajos és Tajthy Jenőből álló küldöttség felkérte a polgármestert, hogy jelenjen meg az ő körükben is.

A polgármester azonnal eleget tett kérelmüknek és felment a nagyterembe, a hol riadó éljenzéssel és tapssal fogadták. A polgármester itt nem várta be a felköszöntő szónokot, maga állott fel először szólásra, ismételvén nagy részt lent elmondott szavait, azzal végezvén beszédét, hogy a míg csak erőt érez testében, a városért fog munkálkodni.

Simay István az ünnepekre és a rendezőbizottságra emeli poharát.

Reitsz Károly meleg szavakban emlékezik meg *Institoris* Kálmán főjegyzőről, kit betegsége miatt sajnosan nélkülöznek és ki azok első sorában van, kik a város javáért működnek.

Nemsokára ezután a polgármester ismét lement a téli kertbe, hol a társaság még sokáig maradt együtt lelkes, emelkedett hangulatban.

A téli kertben jelenvolt óriási közönségből, — helyszüke miatt — csak azok neveit közölhetjük, kik közvetlen a polgármester közelében a főasztalnál ültek:

Fábián László főispán, Varjassy József, Csák Czirjék dr., Wachenhusen és Hadfy őrnagyok, Kristóry János, Boros Vida, Szathmáry Gyula, Vásárhelyi László, Sarlot Domokos, Marx Károly, Hász Sándor, Csernovits Diodor dr., Révész Adolf, Múlek Lajos dr., Müller Károly, Kugler István, Szalay Károly, Neuman Dániel, Neuman Ede, Neuman Adolf, Nikolits Péter, Dálnoki Nagy Lajos, Bing Vilmos, Purgly János, Péterffy Antal, Ottenberg Tivadar, Böhm Adolf, Eles Armin, Robitsek Agost dr., Tagányi István, Vajda István dr., Domány József, Perger János dr., Bánhidly Antal br., Tenner Lajos, Virág Lajos, Onku Miklós stb.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Napoleon öcsém, bohózat. Este: Tündérlak Magyarhonban, népszínmű. (Páros bérlet.)

Hétfő: Az aranylakodalom, színmű. (Páratlan bérlet.)

Kedd: Mignon, opera. (Páros bérlet.)

Szerda: Sulamith, opera. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: II-ik Rakóczy Ferencz, színmű. (Páros bérlet.)

Péntek: Eszter, melodráma. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Eszter, melodráma. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Eszter, melodráma. (Páros bérletszűnet.)

* A Kölcsey Egylet zsurja. A Kölcsey Egylet jövő szombaton, e hó 17-én, d. u. fél 5 órakor tartja a városháza dísztermében negyedik felolvasó estélyét a következő érdekes műsorról:

1. A főnyeremény. Irta és felolvassa Rubescu Augustza urhölgy.

2. Dal-egyveleg Moszkowskytól. Zongorán előadja Kovács Ilona urnő.

3. Szavalat, tartja P. Szép Olga urnő.

4. Énekszám, előadja Székely Anna urnő.

Helyárak: Ülőhely 1 korona, családjegy (5. hely) 4 korona. Belépti-jegy 60 fillér, tanuló részére (földszint) 20 fillér. Jegyek kaphatók Klein, Keppich, Kerpei és Révész urak üzletében. Számozott helyek (ára 2 korona) előjegyezhetőek ugyanott.

* Mignon, mely ez évad legszebb zenei előadása, a közönséget még mindig erősen foglalkoztatja. Ezt mutatta az utolsó előadás is, mely telt ház előtt folyt le. E héten kedden páros bérletben megismétlik az operát, mely énekeseinknek és zenészeinknek méltán nagy büszkesége.

* Eszter e hét műsordarabja. A bibliai tárgyú melodráma az énekes és a drámai személyzetet egyaránt foglalkoztatja. A szereplők P. Szép Olga, Ruzsinszky Ilona, Rédei Szidi, Déri Jenő, Pethes Imre, László Gyula, Mezey Péter és Hegyesi Gyula.

* Az Oratorium egylet f. hó 12, hétfőn este 8 órakor próbát tart a Schreyer-konzervatórium-ban. Teljes számú megjelenésre kéri a tagokat az elnökség.

Békekötés?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 10.

A két ellenfél a legnagyobb harci elszántsággal készül a — békekötésre. Hogy békét kötni okos dolog volna, azt tudják a burok és talán még jobban az angolok. Csakhogy egyelőre a két ellentétes végletnél állanak. A burok a teljes függetlenség biztosítását tették mindenek fölött való feltételnek, az angolok a függetlenség teljes feladását. Ezt a két véglet egyelőre a harctéren akarják közelebb hozni, persze mindegyik fél a maga célzatai szerint. Az angoloknak még nagy szükségük van a paardebergi siker mellé az előző sok veszteség után egy kis dicsőség-tapaszra, a burok is erősségük kimutatásával igyekeznek elfogadható békét szerezni.

Élkezett ilyenformán a pillanat, a mikor a hatalmak közbelépése komolyan eredményes lehetne. Egy ilyen intervenczió mindkét felet engedékenységre bírná, első sorban persze az angolokat, akiknek követelése mellett a béke ki volna zárva egészen addig, a míg egy fegyverfogható bur akad a délafrikai földeken.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, márczius 10.

A lapok jelentése szerint az orosz és németalföldi katonai attasékat, a kik a burok táborát kísérték, az e hó 7-iki visszavonulás alkalmával a burok visszahagyták, a miért aztán az angol csapatok vették fel őket.

London, márczius 10.

A Reuter-ügynökség jelenti Poplarsgrove-ből 9-iki kelettel: French tábornok hadosztálya, a mely Roberts főhaderejétől 10 mértföldnyire van, azt jelentette, hogy az arcvonal előtt nincs többé ellenség és hogy minden jelentés arra mutat, hogy a transzváli burok, mint az oranjei burok hada, a feloszlás állapotában van. Az összbenyomás az, hogy az angolok további előnyomulása Poplarsgrove és Bloemfontein között nem fog ellenállással találkozni. Az angolok ma nagy mennyiségű bur lövészert pusztítottak el mindenféle robbanó lövedékekkel egyetemben.

London, márczius 10.

A Daily Mail-nak jelenti Pretoriából 8-iki kelettel: Idevaló főbb államhivatalnokok úgy nyilatkoztak, hogy ha Anglia hódító hadjáratot folytatna, a dél-afrikai köztársaságok a legvégsőig fognak küzdeni. Máskülönbön azonban azt hiszik, hogy Anglia szándékainak nyílt feltárása alapul szolgálhatna békealkudozásokra, mert Anglia prestigeje most már helyreállt. Krüger és Steyn elnökök hétfőn azon tanácskoztak, hogy ezt az álláspontot kifejtsék-e egy Salisbury-hoz intézendő táviratban. A két köztársaság függetlenségének föntartását conditio sine qua non-nak mondják.

London, márczius 10.

A *Standard* jelentése szerint az angol kormány a napokban tudatja a burokkal, milyen feltételek mellett hajlandó meghódításukat elfogadni és velük békét kötni. A békülés bázisa az angol kormány álláspontja szerint csak a két bur köztársaság függetlenségének teljes feladása s területeiknek angol uralom alá adása lehet.

Politikai párbajok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 10.

A két politikai párbaj, a melynek kimenetelét az egész ország izgatott figyelemmel leste, ma minden nagyobb baj nélkül megtörtént.

A *Bánffy-Ugron* párbaj foglalkoztatta főképen a közérdeklődést. Ez a pisztolypárbaj minden sérülés nélkül végződött, bár a felek nagyon komoly veszedelemben forogtak, mert mint utólag megállapították, a golyók közvetlen közelükben hasították a levegőt.

A *Rohonczy-Ugron* kardpárbajban Rohonczy Gedeon az ajkán kapott erős vágást, Ugron egy kis karczolatát.

A harmadik ügy, a *Fejérváry Géza* báróval való, a tegnapi nyilatkozattal egyik félen sem ért véget. *Fehérváry báró becsületügyi eljárást kért maga ellen*, Ugron pedig sértő levelet irt válaszképen a tegnapi levélre segédeihez.

A *Bánffy-Ugron* párbaj déli 12 órára volt kitűzve, de sokan úgy hitték, hogy 10 órakor lesz, s jóval ez idő előtt nagy csoport gyűlt össze az 1. sz. honvéd huszárezred kaszárnyája előtt. Tizenegy óra utárra több mint száz ember várt a kaszárnya elzárt rácskapuja előtt.

Tizenegy óra után sebes vágatva jött egy gummikerekes kocs. Azonnal felnyitották előtte a kaput. *Bánffy* báró segédei érkeztek benne: *Gajári* Ödön és *Dániel* Miklós. Azonnal a lovagló terembe mentek. *Bánffy* báró fél 12 órakor érkezett saját fogatán, a lakásáról. A főudvarmestert *Heltai* Ferencz képviselő kísérte. Nem mentek be a lovagló terembe, ahol a párbaj lefolyandó volt, hanem szivarozva sétálgattak az udvaron. Utóbb két huszártisztel beszélgetett *Bánffy*.

Nem sokkal ezután érkezett *Ugron*. A 447. sz. kétfogatu kocsin jött a képviselőházból. *Szentiványi* Árpád kísérte, *Bethlen* Bálint gróf, a másik segéd külön kocsin követte. A mint kiszállottak, a lovagló terembe mentek mind a hárman, majd visszajött *Ugron* és izgatottan nézegetett ki a rácsos kapun. Végre meglátta a kit keresett.

— Gábor, gyere be!

A fia volt ott kint, ifjabb *Ugron* Gábor joghallgató. Karöltve mentek be most együtt a párbaj színhelyére.

Pontban 12 órakor kilépett a teremből *Dániel* Gábor és behívta *Bánffy*t. A főudvarmester utolsót szippantott még szivarjából, azután letette az ajtó előtt levő köre e szavakkal:

— Itt hagyom, a mig kijövök.

Izgatott perczek következtek ezután, *Heltai* Ferencz és a fiatal *Ugron* lélekzet fojtva figyelték. Egyszerre azután hatalmas dörrenés hangzott, két lövés egyazon pillanatban és utána néma csend. Odakint halálos aggodalommal lesték, mi történhetett. Elmult egy percz és semmit nem tudhattak meg. Végre azután megkapták a feleletet: újra dördült a két lövés, egymást nyomon követve. Tehát előbb senki sem sebesült meg; — de vajjon most? Egy percz mulva erre is feleletet kaptak: a golyók

másodszor sem találtak. Hanem nagyon közel jártak. *Bánffy* golyója *Ugron* feje fölött arasznyira röpült, *Ugroné* *Bánffy* dereka mellett jobb oldalt sivitott el.

A teremből *Ugron* jött először ki. Akkor már fehér kendővel hirdette egy huszárörmester a kapunál a tömegnek, hogy semmi baj nem történt. *Bánffy* és *Gajári* maradtak legtovább bent: — a golyók nyomait keresték.

Bánffy feleségét *Heltai* értesítette a szerencsés eredményről telefonon, *Ugron* családját a fia.

A párbaj részleteiről ezt beszélék a segedek:

Gajári Ödön mérte ki a 20 lépés távolságot. A vezetőségéd *Szentiványi* Árpád volt, a ki előbb megkísérlette a felek kibékítését, de természetesen sikertelenül. A célzási idő 10 másodpercz volt. *Gajári* Ödön olvasta a másodperczeket. A 6-ik számlálásnál a felek egyszerre löttek. A másodszori lövés is a 6-ik másodperczben történt gyors egymásutánban. A felek nem békültek ki.

A párbajról a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Jegyzőkönyv, felvéve a *Bánffy* Dezső br. és *Ugron* Gábor urak közt felmerült lovagias ügyben.

Kelt Budapesten, 1900, márczius 9-én.

Jelenlevők az alólírottak.

Ugron Gábor ur a képviselőház tegnapi zárt ülésén a *Vaterland*-ban *Bánffy* Dezső báró ur ellen intézett támadás részleges forrásául jelentkezővén, alólírottak az ügy lovagias elintézésére nézve következőkben állapodtak meg.

Felek közt szombatn, e hó 10-én délelőtt 12 órakor az első honvéd huszár ezred laktanyájának lovagló termében pisztolypárbaj vivatik 20 lépés távolságról, kétszeri golyóváltással, csütörtök lövésnek nem számít előrelépés nélkül, 10 másodpercz célzási idővel. Ha első lövésre sebesülés történik, a második elmarad. A sima csövű, légy nélküli használatlan pisztolyok fegyverkovács által töltetnek és lepecsételve hozatnak a helyszínére.

Szentiványi Árpád, s. k. *Dániel* Gábor s. k.

Bethlen Bálint gr. s. k. *Gajári* Ödön s. k.

Ugron Gábor ur megbízottai. *Bánffy* Dezső ur megbízottai.

A párbaj a fenti feltételeknek megfelelően megtörtént; sebesülés nem következett be.

Budapesten, 1900. márczius 10-én.

A képviselőházban nagy izgatottsággal várták a párbaj eredményének híret. Az összes telefonokat összeköttetésbe hozták a huszárkaszárnyáéval és a kagylónál várták az értesítést. Közel járt az idő 1/4 órához, a mikor végre megszólalt a telefon és tudatta a jó hirt. *Tisza* Kálmán nagy megkönnyebbüléssel sóhajtott:

— Hála Istennek!

— *Bánffy* sértetlen. — a haza meg van mentve, — replikázott erre *Rakovszky* István. De ki törődött volna ebben a pillanatban ő vele.

A *Fejérváry-Ugron* ügyről a legkülömbözőbb híresztelések járták egész délelőtt. A valóságot *Ugron* Gábornak leveléből tudták azután meg. A levelet segédeihez intézte *Ugron* válaszul azok tegnapi soraira. Szó szerint ezt írta:

Nagyságos

Rakovszky István és *Thaly* Ferencz uraknak

Helyben.

Tegnapi leveletek után és kapcsán bocsánatot kérek tőletek, hogy mint segédeket küldöttelek *Fejérváry* Géza báró urhoz. De én őt akkor vitéz tábornoknak véltem, most győződtem, hogy vén asszony.

Maradok halás köszönettel

Budapesten, 1900. márczius 10

igaz hivetek:

Ugron Gábor s. k.

Fejérváry Géza báró ebből az ügyből folyólag még tegnap délután katonai becsületbíróági eljárást kért maga ellen.

*Ugron*ról tegnap este az a hir terjedt el, hogy föbelőtte magát. A francia konzulátus kérdezősködött legelébb erről a Nemzeti kasszinónál. Mikor *Ugron* ezt meghallotta így nyilatkozott:

— Ostobaság! Elég alkalmam van meghalni a mások kezétől!

A *Rohonczy-Ugron* kardpárbaj délután 4 órakor volt a *Fodor-Rákossy* vivóteremben. A feltételek ismeretesek: bandázsszal végkimerülésig.

Rohonczy segédei *Andrássy* Gyula és *Tisza* István grófok voltak, *Ugroné* *Bethlen* Bálint gróf és *Ivánka* Oszkár.

A párbajt *Ivánka* Oszkár vezette. A szokásos békítési kísérlet után, a mely eredménytelen maradt, szembeállították a feleket s elhangzott a „rajta“ vezényszó. Az egész mérkőzés nem tartott négy másodperczig. Egy rendkívül heves összecsapás után *Rohonczy* ajkán éles vágást kapott, *Ugron* a jobb karján erős lapos vágást és vállán kis karczolatát.

A vér láttára azonnal „Állj“-t vezényeltek, s az orvosok egybehangzó véleménye alapján beszüntették a párbajt.

A felek békülés nélkül távoztak.

Az udvaron számos képviselő és ujságíró várta s üdvözölte őket, mikor kocsijaikba szálltak.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi ipartestületnek f. hó 4-éről határozatképtelenség miatt elhalasztott közgyűlése a jelenlévő tagok számára való tekintet nélkül holnap vasárnap 1/2 10 órakor tartatik meg, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség.

(*) Az aradi önkéntes tűzoltókar folyó évi márczius hó 18-án d. e. 10 órakor a városházán fogja megtartani évi rendes közgyűlését, a melyre az összes tagok és a tb. parancsnokok tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az 1899. évi működésről szóló jelentés előterjesztése. 2. 1899. évi számadásokra vonatkozó számvizsgáló bizottsági jelentés bemutatása s ezzel kapcsolatban a felmentés megadása. 3. A karnak a segélyalap irányában fennálló 360 korona tartozása miként leendő kiegyenlítésére vonatkozó indítvány. 4. A kart évente terhelő 120 korona segélydíjnak a segélyalap kamatjövedelméből leendő fedezése iránti indítvány. 5. Az 1900. évi költségvetés megállapítása. 6. Az alapszabályok 14. §. c) pontjának az 1899. évre vonatkozóan miként leendő alkalmazása iránti indítvány; és 7. Egyéb a szabálysabályszerű időben bejelentett indítványok. *Péterffy* Antal, h. főparancsnok.

(*) A „Vendégszeretet“ asztaltársaság f. hó 12-én délután 4 órakor *Földesi* Lajos (Halász-utca 4 sz.) vendéglőjében értekezletet tart, melyre az érdekelteket és a pinczér-egylet összes tagjait ezután is meghívja az elnökség.

A kolozsvári bizalom.

— Adalék a rab-ügyhöz. —

Arad, márczius 10.

A kolozsvári függetlenségi párt bizalmi nyilatkozatot küldött *Ugron* Gábornak. Egy kicsit nagyon is sok bajjal ment a dolog. A legtöbb tag el se ment az értekezletre, azok, a kik mégis összeverődtek, felerészben úgy tettek, mintha az orruk vére folyna, felerészben pedig antiszemitáskodtak, ami elvégre is nem szerves járuléka még a függetlenségi pártállásnak.

No, de úgy ahogy csak megcsinálódott a bizalmi nyilatkozat és most már ott van *Ugron* Gábor kezei között a nagy fontosságú okmány.

Ó tudja, hogy mit csinál vele. A baján nem sokat segít, az biztos. Elvégre Ugron Gábor sokkal nagyobb ur volt világeletében, semhogytizenöt kolozsvári függetlenségi polgár bizalmára bazirozta volna az ekzsztenciáját. Hanem Ugron Gábor jámbor klerikalista, így hát hálás szívvel fogadhatja a bizalmi irat utolsó részét, amely azt a szamaritánus kívánságot tartalmazza, hogy adjon az Isten neki elég erőt a támadások elviselésére és visszaverésére. Ámen!

De ha Ugronnak nem is használt, a kolozsvári függetlenségi pártnak annál többet ártott ez az ékes manifesztum. Istenem, micsoda politikai meggyőződésük lehet azoknak az uraknak, akiknek a mostani undok zavarokban első impressziójuk a bizalom! Hiszen azok az urak valóságos siket és vak mamelukok, akik nem nézve helyet és időt, sem érveket, sem okmányokat, a bálvány karjaiba szaladnak. Ezek az urak harcosai a függetlenségi eszmének? Ezek az eunuchok, akik ime az elvet szennyezik be a basa kedvéért?

Mert ha valaki most bizalmat szavaz a zabonbánnak, arról csak két féle gondolatunk lehet. Hogy: vagy meg vannak győződve Ugron Gábor ártatlanságáról, vagy pedig a vétkei dacára is biznak benne.

Az első eshetőség csak az igazságosság és jogosság érzékének eltompulását árulja el. Mert fölmenti a vádlottat, amikor a vádak okmányok, kompromittáló iratok, ellenben a védelem mindez ideig csak egy ocsmány orvtámadás volt — nos, ez legalább is bornirtság.

A második eshetőség azonban már a politikai morál züllöttségének volna szomorú tanúsága. Mert ha a kolozsvári függetlenségi párt büszkén vallja vezérének azt, aki tetteivel czáfolja meg szép szavaft és ajkán a népboldogítás ígéjével köt bunda alatti üzleteket, amelyek a földmivelő népet károsítják meg, — nos, akkor a kolozsvári függetlenségi párt nem érdemli meg azt a jelszót, amit intenciókban és tettekben tiszta hazafiak hagytak reá.

Stefánia Miramareban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 10.

A miramarei kastélyban nagy a sürgés-forgás. Száz munkáskéz dolgozik a berendezés átalakításán. A csoda-fényes kastély teljesen újjá alakul, hogy méltó elhelyezést nyujthasson annak a nagy vendégségnek, a mely *Stefánia* főhercegaszszonynyal és *Erzsike* főhercegisasszonynyal ott tartózkodik az esküvő előtti néhány nap alatt.

A termekből eltávolítottak minden képet, a mely a régi időkre, a régi királyi urra emlékeztet. *Stefánia* és leánya a földszinten lakik. Az első emeleten vannak a fogadó termek és vendéglakások. Itt van elhelyezve *Mayer* püspök, a bécsi Burg plebánosa, a ki e hó 20-ig marad Miramareban.

Az esküvő napja még ma sem egész bizonyos. Vagy 17-én szombaton, vagy 23-án, pénteken lesz. A napot egyelőre titokban tartják.

Két nappal az esküvő előtt legfelsőbb parancsra távozik a kastélyból *Erzsike* főhercegisasszony, akit *Bellegarde* gróf, a főudvarmestere és *Khudenhove* grófnő előbb Olaszországba, azután Lainzba kísérik. — Egyidejűleg az egész vendégsereg is elhagyja Miramarét, s az esküvő a legnagyobb csendben fog lefolyni. Egy-

házi kihirdetés sem lesz, mert a pápa teljes diszpenzációt adott.

Az esküvőn *Kolonieszki* és *Bellegarde* grófok lesznek a tanúk. Udvari körökben úgy tudják, hogy *Lónyai* gróft az esküvő után a király hercegi rangra emeli. *Stefánia* megtartja a királyi fenség ezimet.

Tegnapelőtt este bucsuzott *Stefánia* az udvari szolgálattvevőktől. Megköszönte hűséges szolgálataikat, azután kezét fogott valamennyivel és átadta nekik emlékül saját kézírásával ellátott fotografiáját. A férfiak ezenfelül gyűrűt és melltűt kaptak, a nők brost és karpereczet. Valamennyien megmaradnak továbbra is udvari szolgálatban. *Haas* asszony, az eddigi komorna *Bodrog-Olasziba* is elkiséri urnőjét.

Mesés dolgokat beszél el egy udvarhölgy, aki *Stefánia* kelengyéjét láthatta. A legfinomabb vásznak és csipkék, telisdedteli remekbe készült kézi himzéssel, — mindenből hat tuczat van. A főhercegnő ingei valóságos műreemek. Apró virágok, lóherék, rózsabimbók vannak beléjük hímézve. Az összes fehérneműekben nagy *S* betű diszeleg, e fölött pedig a királyi hercegi korona. A harisnyák a legfinomabb selyemből készültek, áttörtek s a legváltozatosabb színvegyülekben vannak összeválogatva. Keztyük és legyezők egész légiója egészíti ki ezt a kincset érő kelenyét, a melyet a bécsi Burgban most csomagolnak ládába.

Amerikában

letartóztatott aradi ügyvéd.

— Washingtoni szenzáció. —

Arad, márczius 10.

Érdekes elfogatási hír érkezett Washingtonból *Aradra*, a rendőrséghez s azért éppen *Aradra*, mert akit ott letartóztattak, *aradi embernek mondja magát*, még pedig *Török Géza* dr. ügyvédnek. A letartóztatás előzményei a következők:

Nemrégiben egy ember, ki magát *Török Gézának* nevezte, a washingtoni *Wallington* nagykereskedő cégénél 10.000 dollárt tett le megörzés végett. Egyben irományokkal igazolta, hogy *aradi* ügyvéd s kivándorolt Amerikába.

A kereskedő cégnek, bár *Török* irományai rendben voltak, gyanusnak tűnt fel és a 10.000 dollár s jelentést tett a rendőrségnek. Megidéztek *Törököt* s a rendőrség átvizsgálta iratait, melyek azt a gyanut keltették, hogy egyből-egyig hamisak. Ezenkívül az a rendőrség véleménye, hogy *Török* nem is dr., nem is ügyvéd, sőt talán nem is *Török*, hanem valami más nevű, Amerikába szökött sikkasztó.

Erre lefoglalták a 10.000 dollárt, *Törököt* pedig letartóztatták s megindították a nyomozást kilétének kiderítése iránt.

A washingtoni konzulátus és a bécsi külügyminiszterium utján elküldték *Török* irományait *Aradra* és most itt keresik, hogy ki hát az a „*Török Géza dr.*“ Aradon, sem a környéken ilyen nevű ügyvédről nem tudnak, sőt még ügyvédjelölt sem létezett ilyen néven.

A rendőrség egyébként megindította a nyomozást s a washingtoni rendőrséggel kábeltelegrammok utján értekezik a dolgról.

Nem lehetetlen, hogy valami jó fogás, valami rég elfelejtett sikkasztás tettesének kézrekerülésére lyukad kia dolog.

Ha *Krivány* nem ülne biztos helyen a törvényszék fogházában, milyen érdekes *Krivány* fogási mese kerekednék ebből a washingtoni szenzációból.

HIREK.

— **A vasutasok községi adója** ma ismét szóba került a képviselőházban azon törvényjavaslat alapján, melyet e tárgyban *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter beterjesztett. A javaslatot egyedül *Polónyi Géza* ellenzte. A kereskedelmi miniszter hosszabb felvilágosítása után a Ház a javaslatot elfogadta s így valahára a vasutasok községi adójának omnózius ügye rendezve lesz.

— **Uj kuriai tanácselnök.** A király, mint a hivatalos lap közli, a magyar igazságügyminiszter előterjesztésére *Ruby Antal* kuriai bírót a kir. kuriához tanácselnökké nevezte ki.

— **A moraviczai képviselőválasztás.** A temesmegyei moravicai kerületben — mint tudósítónk táviratozza — ma volt a képviselőválasztás. Két szabadelvűpárti jelölt állott egymással szemközt. 250 szótöbbséggel a hivatalos jelöltet *Manassy György dr.* főispáni titkárt választották meg *Stojanovits* báró ellenében.

— **Az angolok vesztesége.** Az angolok, kik még ma is kétes értékű apró győzelmi hírekkel örvendeztetik meg Londont, holott Transzvámban valami jól, ezek dacára sem áll a szénjük, ma tették közzé a *veszteség-kimutatást*. Ez az érdekes kimutatás — mint egy táviratunk jelzi — a délafrikai háboru kitörésétől, vagyis a múlt évi október 14-től a f. évi márczius hó 3-ig történt összes csatározások sebesültjeit és halottait, nemkülönben a foglyok számát feltünteti. Rémségesen nagy ez a szám, noha valószínűleg itt-ott letagadtak belőle egy-két ezret. A kimutatás adatai szerint a veszteség 16,472 ember tisztben és katonában. A veszteség így oszlik meg: *Meghalt* 244 tiszt és 2715 katona, *megsebesült* 565 tiszt és 7103 katona, *fogságba került*, részben pedig *eltűnt* 138 tiszt és 3191 katona. Mint szolgálattképtelen, Londonba visszaküldetett 83 tiszt és 2428 katona.

— **Aki koronaszámításban üdvözölte a polgármestert.** Mulattató epizódja volt a polgármester előtt lefolyt tisztelgéseknek, mikor a vendéglősök és kávéások küldöttsége jelent meg üdvözlésre. *Földes Lajos* mondott beszédet a nevezettek részéről, miközben a *huszonöt éves jubileum* helyett egyszer *ötvenévest* mondott. Egyébként igen szépen üdvözölte a polgármestert, ki válaszában felhasználta a fenti tévedést és mosolyogva jegyezte meg, hogy vajha beteljesülne az *ötvenéves jubileum*. Az általános derült hangulatban megszólalt erre *Kmetykó János*, a küldöttség egyik tagja:

— Kérem nagyságos ur, ő — *koronaszámításban* mondta, azért mondott ötven esztendőt. Jót kaczagott a polgármester is, a küldöttség is ezen az aktuális megjegyzésen.

— **Uj plebánia a megyében.** Kurtics és Mácsa községek róm. kath. lakossága tervbe vette, hogy *Mácsán* plebániát állíttat fel. A mácsai előjáróság már épületet is ajánlott fel plebániakul. Ebben az ügyben holnap Kurticson értekezet lesz.

— **Képviselőválasztók jogosultsága.** A belügyminiszter az összeíró küldöttségek megfelelő utasítása végett arra figyelmezteti a központi választmányokat, hogy a képviselőválasztók névjegyzékébe régi jogom csakis azok a választók vehetők fel, kik a régi jogosultság alapján, az 1848. évtől 1872. évig bezárólag készített országos választói névjegyzékek valamelyikében *saját személyökre* nézve tényleg benfoglaltatnak.

— **Márczius 15. megünneplése.** Az aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, márczius 11-én, a városbáza disztermében tartja tizenhatodik szórakoztató és szakelőadását, mely márczius 15-ének megünneplésére van szentelve, egyszersmind ebben az év-

ben az *utolsó* felolvasás lesz. A műsor a következő:

1. Himnusz. Énekl. az iparosifjak önképző egyesületének dalkara. (Karnagy Kovács Pál ur.)

2. Nemzeti dal, Petőfi Sándortól. Szavalja *Schmiedt* Ferencz.

3. Szakelőadás: Márczius 15-ének méltatása. Tartja: *Kovács* Vincze

4. Fohász. Énekl.: az iparosifjak önképző egyesületének dalkara. (Karnagy Kovács Pál.)

5. Márczius 15-ike. Költemény Abrányi Emil-től. Szavalja *Blum* Imre.

6. Szózat. Énekl. az iparosifjak önképző egyesületének dalkara. (Karnagy Kovács Pál.)

Kezdeté délután 4 órakor. A belépés díjtalan. Ezen előadásra a nagy közönséget, különösen Aradváros hazafias iparos polgárait, munkásait, és azok családtagjait ezennel meghívja az aradi nemzeti szövetség munkásképző intézménye.

Az Erzsébet első aradi jótékony asztaltársaság a márczius 15-iki nemzeti ünnepet saját helyiségében (*Mirtl* József-féle vendéglő) *társas vacsorával* üli meg. Egy teríték ára 4 korona lesz. Vendégeket szívesen lát az asztaltársaság.

— **Elhunyt esperes.** Csak a mai lapunkban irtuk meg, hogy *Desseuffy* Sándor csanádi megyés püspök esperessé nevezte ki *Hunyady* János aradszentmártoni róm. kath. plébánost — és az esti órákban Kurticsról azt a telefonértekezést kapjuk, hogy a köztisztviselőben álló lelkész *hirtelen meghalt*. *Hunyady* beteges volt már, gégesorvadás bántotta, de nem hitte volna senki, hogy a kór így gyorsan végez vele. Ötvennégy évet élt s épen 25 éve, hogy egyhuzamban Aradszentmártonon plébánoskodik. Temetése fényes papi segédlettel a hétfőn d. e. 10 órakor tartandó rekviem után megy végbe.

— **A románok a szerbek ellen.** Tudvalevően 1868-ban a magyarországi görög-keleti egyház törvényhozási uton két nemzeti egyházra: a görög-keleti román és szerb egyházra oszlott. Egy bizottság alakult ekkor azzal a feladattal, hogy a teljes számszerint való és vagyoni elkülönítést végrehajtsa. A kolostorok közül ez ideig csak egy, a *csalai erdő* mellett fekvő *hódos-bodrogi* ment át a románok tulajdonába. E hónap elején ezen bizottság román része *Metianu* érsek elnöklése alatt Budapesten ülést tartott s ez ülésében kimondotta, miszerint követelni fogja, hogy a megkezdett elkülönítés a kolostorokra vonatkozóan is végrehajtsák. A bizottság már megelőzően *Babes* Vince kötelességévé tette ama történeti és jogi adatok összegyűjtését, a melyek hivatva vannak a románok követelését igazolni. A szerb egyházat a románok ez újabb követelése anyagi, tehát legérzékenyebb oldaláról támadja meg, azért a védekezés is rendkívül heves és ingerültnek ígérkezik.

— **Aradi zenetanár Prágában.** *Müttermüller* Józsefet, a kiváló gordonkaművészt, a Schreyer-konzervatórium tanárát — mint halljuk — meghívták a prágai híres konzervatóriumhoz az üresedésben levő gordonkatanári állásra. — *Müttermüller*, kinek magyar asszony a felesége, nem fogadta el a meghívást.

— **Az Eszterházy-pör utóhangjai.** Az *Eszterházy*-t felmentő haditörvényszék nem akar *Zola* ellen beadott panaszától elállani. Egybegyűltek *Luxer* tábornok elnöklése alatt és elhatározták, hogy fenntartják a rágalmazási panaszt. A megkegyelmezés esetében pedig tanácskozni fognak, hogy vajjon *Zolát* polgári per útján nem vonhatnák-e felelősségre.

— **Székelyek ünnepe.** Az aradi székely-asztaltársaság, mint már említettük, márczius 15-én este nyolcz órakor a *Vadember*-vendéglőben rendezi emlékünnepeit, még pedig az aradi szó-kástól eltérőleg, *nem terített asztalok mellett*, hanem e célra külön berendezett nagyterem-

ben. Az ünnepély este pontban 8 órakor veszi kezdetét s annak műsora a következő:

1. *Himnusz*, énekl. az iparos ifjak dalköre.

2. *Megnyitó beszéd*, tartja Kovács Pál. 3. *Talpra magyar!* szavalja Csutak János. 4. *Emlék-beszéd* az 1848. márczius 15-iki eseményekről, tartja Kovács Ferencz. 5. *Arany trombita*, szavalja Both Sándor. 6. *Hazafias dal*, énekl. az aradi iparos ifjak dalköre. 7. *Alkalmi költeményt* szaval Nadas Gyula. 8. *Zárszó*, tartja Kovács Pál. 9. *Szózat*, énekl. az iparos ifjak dalköre.

A program befejezése után felteritene, s megkezdődik az étlapszerinti társas vacsora. Az ünnepségre a székelyek meghívókat bocsátottak ki s azok nagyrésze már szét is küldetett. A székelyek által rendezendő ünnepély, az előjelekből ítélve, minden várakozáson felül fog sikerülni, ami mellett bizonyít az is, hogy a szintén hazafiasságáról ismert *Szilveszter jótékonyasági asztaltársaság* nevében *Ravasz* Imre elnök bejelentette az ünnepélyhez való csatlakozásukat, illetve abban testületileg való részvételüket, mit a székely-asztaltársaság mult ülésén örömmel vett tudomásul. Ezek szerint az ünnepély két társulat által rendeztetik, ami még jobban biztosítja annak sikerét.

— **Letartóztatott fonográfus.** Két év óta körözi a miskolczi kir. ügyészség *Berger* Miksát, ki tegnap az aradi rendőrség horgára akadt. *Berger* fonográf-fázal, azonkívül kerékpárokat is árul s így került Aradra. Itt gyanusnak tűnt fel s mikor a rendőrségnél kihallgatták rájöttek, hogy körözött egyén. *Berger* tagadja, hogy ő lenne akit a miskolczi ügyészség keres, de az alapos gyanura letartóztatták s elviszik Miskolcra.

— **Főügyészi helyettes.** A király dr. *Vizlendvay* Imre pestvidéki ügyészt a győri főügyészséghez főügyészi helyettesé nevezte ki.

— **A sorozás.** *Világosan* ma befejezték a sorozást, melyen mint polgári elnök *Antoncszku* István működött közre, a katonaság részéről pedig *Szlimák* András közöshadseregbeli őrnagy. 560 njoncz állt sor alá s ezek közül 287 ütötte meg a mértéket. Érdekes, hogy magából a két *Szentannáról* 105 ujoncz vált be katonának, holott más években alig 40—50 a „tauglich.“

— **A párisi színházézés.** A leégett *Theatre Francais* igazgatója, *Claretie* ellen, ki erősen köztársasági érzelmű — mint egy párisi távirat jelenti — a reakzionáriusok s a szociálisták dühös támadást indítottak. Felpanaszolták azt is, hogy a tüzoltók elkésve érkeztek a vész színhelyére. Ezzel szemben a rendőrfőnök nyilatkozatot tesz közzé, hogy az első tüzoltókocsik már déli 12 óra 18 perczkor, vagyis 23 perczel a tűz kiütése után, már a veszedelem színhelyén volt. A tüzet telefonon 12 óra 14 perczkor jelezték, tehát a tüzoltók elég gyorsan vonultak ki. Három tüzoltó, ki a színpadon végezte teendőjét, nem értett a vízcsapok kezeléséhez s ez okozta a vízhiányt az oltásnál. Egyébként a *Theatre Francais* személyzete holnaptól kezdve a nagy operában tart néhány előadást. A színházi tüztől nem maradhattak el a tolvajok sem, kik sok műkincset, régiséget elloptak és nem egy bámész embert kizsebeltek. A műkincsek után most a régiségüzletekben és a zálogházakban nagy hajszát indított a rendőrség. *Henriot* színésznő holttestét ma délebben szentelték be. A Saint Honore templomban tartott szertartáson megjelent *Leygues* kultusz-miniszter; *Loubet* elnök és *Waldeck Rousseau* miniszterelnök is képviseltették magukat. Ott voltak jóformán Páris összes színészei. A korporsó csak úgy roskadozott a koszoruk terhe alatt. Egy szép koszorut a szentpétervári Mihály-színház is küldött.

— **Ünnepély Kurticson.** Márczius 15-ikét *Kurticson* is megünnepelek, még pedig az ol-

vasó-egylet és az iparoskör együtt. Az ünnepély az előestén fog megemenni. Megnyitód *Szeberényi* Gábor, az iparoskör elnöke mond, *Moravék* Elemér tanító alkalmi felolvasást tart, *Világ* János segédjegyző hazafias költeményeket szaval. Az ünnepélyt *Benjámín* Lajos olvasó-egyleti alelnök beszéde rekeszti be. Azután társas vacsora, végül táncvigalom lesz.

— **Halál a tauglich miatt.** A sorozási epizódok történetében érdekes, de az érdekességénél is szomorubb az, mely ma Bihar-Tordán történt. *Kis Márton* jómódu gazda hatalmas természetű fia, mint nekünk sürgönyzik, mikor a sorozáson az orvos megvizsgálta és kimondta a „tauglich“-ot, felkiáltott:

— Jézusom! Tauglich vagyok!

A következő pillanatban *összerogyott és holtan terült el a földön*. Mint az orvosi vizsgálat konstatálta, félelmében szívszélhűdés érte.

— **Mi van a püspöki körlevélben?** A *Magyar Szó* jelenti a következőket: *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspök ezidei III. számú főpásztori körlevele első helyen gyönyörű allokucziót közöl papsághoz és híveihez a nagybajtól s abban megemlékezik a római zarándoklásról is. Azután közli a huseledelekről való megtartóztatás törvényére vonatkozó fölmentéseket 1900-ra, majd ajánlja a kereszt-út ájtatosságát és az Örökimádás templomának ügyét. Személyzeti ügyek közlése után a szent miséhez való érvenyes, tőkén termelt tiszta bort ajánl a püspök — *saját pinczéből* a papságnak, hektoliterenkint 50—70 koronáig. Egy avult közmondás ugyan azt tartja, hogy jó bornak nem kell czéger, de azóta a kor is, a bor is megváltozott. A kor megromlott, a bor pedig a vegyszeti ipar befolyása alatt elvesztette szüzi karakterét. Szemérmetlenül elmesítik, fukszinba mártogatják és ólomcukorral fésztik keresztre. Minden jámbor keresztény lélek borzadva gondol a hamis bor következményeire, mely gyilkosan fojtogatja a lelkét és krónikus gyomor-bajokat termel. Ez indíthatta arra *Majláth* Gusztáv püspök urat, hogy a személyzeti ügyek közlése után felemelje szavát s tiszta bort öntson papjainak kelyhébe hektoliterenkint 50—70 koronáig. Mi ugyan az ilyesmit inkább az *apró hirdetésekben* szeretjük elintézve látni, mint a főpásztori körlevélben. — De ez tisztán technikai kérdés.

— **Esperes-beiktatás.** Nagy fényvel és a környékbeli világi és egyházi képviselők élénk részvétele mellett iktatták be *Teru* Gerasim, volt karánsebesi theol. tanárt állásába. A beiktatást a kiküldött püspöki biztos, *Mangra* Vazul eszközölte.

— **Az önkéntes szalutál.** A következő jóizű kalandot egy most Aradon időző önkéntes, ki a fővárosban katonáskodik, beszélte el.

Még az ősszel, egy verőfényes októberi napon a Korona-herczeg-utczára hódítva körjáratra indultam. Vadonatuj atillába szorított délczeg természetem, azt hiszem mindenki figyelmét felkeltötte. Ezt onnan következtetem tudniillik, hogy a sétáló hölgyközönség érdeklődésének czélpontja voltam. Sohse hittem volna, hogy ilyen nagy hatalom a katonaság. Az őszi napsugár sok szép asszonyt, lányt, katonát és végül — cibilt csalt ki a korszóra. A tisztek barátságosan fogadták köszöntésemet. A néptömegeből felbukkant egy jóságos arczu katona alakja. A százados ur volt. Rám nézett, feszes lépést vettem fel, tisztelegtem, barátságosan fogadta, az utca sarkáig sétált, aztán visszafordult. A hátam mögött alig volt 10 lépésnyire. Cibilek úgy sem értik meg, katonák magyarázás nélkül is tudják, azért hát nem is kísértem meg leírni, hogy milyen menyéi érzés az. Elégedjenek meg, uraim, annak a kijelentésével, hogy magyarul mondva, rettenetesen drukoltam.

Közvetlen előttem egy kapu alól egyenruhás ur sietett ki. Tisztelegtem. Az pedig egy öreg hordár volt s volt benne annyi maliczia, hogy odakiáltotta nekem:

— Szervusz!

S tovább sietett. Csak legalább a századosom

látta volna. Nemsokára már hallatta a
nkéntes!

fordultam.

Mondja, miért nem marad odahaza, miért
bajtársai renoméját, tudja meg, hogy én

grettentem, alighanem vagy 30 napi lak-
ság van kilátásban... Egy pokoli ötletem

Kihallgatásra viszem és...

De százados ur!...

Hallgasson... és majd...

De százados ur, hisz az — *édes apám*

leau! A százados percekig nem tud hova
meglepetéstől s látszik, hogy igyekszik mo-
elpalástolni. Mejd visszanyerve hivatalos ko-
t, mondja:

Jó! Elmehet!

Mintha valaki utánam szólana:

Micsoda ravasz egy fickó!

Egy bankár, a ki hamisít. Lembergől
zzák: *Laskovszky* idevaló bankár 150,000
rtékű váltóhamisítása után megszökött.
zű levelet kiadták ellene.

Pánszláv agitáció. A turóczi szent-már-
t lap révén a pánszlávizmus az egész
ket megfertőzteti. A lap azt írja, hogy a
p nagy tömegét fel kell ébreszteni letar-
almából, vagyis eszközről kell gondos-
hogy az egész tót népet áthassa a nem-
i öntudat. Ilyen eszközül a lap azt ajánlja,
tót ifjuság kolportást létesítsen és falu-
ara paphoz és tanítóhoz betérve, adja át
ek a szükséges mennyiségű példányokat
s nemzetiségű öntudattól áthatott füze-
Ezen pánszláv agitációnak eredménye
már, a tót ifjuság már 5000 füzetet el-
ott, ezekből a Szepesség tótjainak is bőven
tt, most ismét tizezer példány jut el-
ásra. A nyomda megnevezése hlányzik a
eken, hogy a rendőrség az elkobzás el-
t meg ne indíthassa, a hatóságok résen
k és éber figyelemmel kísérik a tótok
ódásait.

A mit a vallás tilt. Budapesti tudósítónk
A *Gyimesi Vadvirág* legutóbbi előadásán
t, a processió jelenetben. Mikor a pro-
indulni akart ki a szinpadra, az ügyelő
omta a keresztet egy kóristának a kezébe,
haladjon a processió előtt.

Nem tehetem — felelte a kórista.

Nem teheti?!

A vallásom tiltja, hogy keresztet vigyek...

és nem is vitte. Minthogy azonban a szin-
örvények szerint mindenkit megbüntet-
a ki a rendezőnek nem engedelmessé-
ppadi bíróság elé került a dolog. És a bi-
kirótt rá negyven krajczár büntetést.

A belügyminiszter egy revolverzsurnalisz-
Érdekes körrendelete érkezett a belügy-
zternek tegnap a városhoz. Ebben a mi-
r *Hid* Jakab volt „lapszerkesztőre“ hívja
városok figyelmét, aki törvényhatóságokat,
eket sorra zsarolt, pumpolt a — revolver-
miniszter felhívja a törvényhatóságokat
ennek a jeles urnak, ha elibük kerül, ne
ek fel.

Honvédhuszár — asszony. Késő öregség-
kilenczvenesztendő korában hunyta el
e szemét Maros-Járán özvegy *Zilahi* El-
Pálné, született *Böjthe* Druziánna. A
oldogult matrona egyike volt a legérdeke-
asszonyoknak. Mikor kitört a szabadság-
s minden jó magyar kardot kötött a
védelmére, elment a harcra néhai *Zilahi*
Pál is, de nem egyedül ment. Hitves-
elkísérte és mint honvédhuszár vitézül
olt a férjével együtt. Több csatában se-
apott. Utóbb elfogták s ekkor hosszabb
büntőt szenvedett.

Sorozás Battonyán. A battonyai járás-
sorozás márczius hó 5-én kezdődött és

7-ig tartott. Előállítottak 587 hadkötelest, kik
közül 215 vált be. A sorozást mint polgári
elnök *Návay* Lajos dr. megyei főjegyző vezette.

— Szerencsétlenség a fegyverrel. A *Zse-
lénski* Róbert gróf tulajdonát képező *Otvenesi*
uradalom bérese: *Gerbován* Demeter lakásában
tegnap délután egy csomó gyermek jött össze,
akik között ott volt a 17 éves *Szvet* György
béres-gyerek is, ki egy régi módi töltött pisz-
tolylyal ijesztgette az apró fiukat. A játéknak
szomorú véget lett. A pisztoly valamiképen
elsült s az abban volt golyó a három lépés-
nyire ülő *Gerbován* György 5 éves fiucska bal
mellébe furódott, aki véresen bukott le a szék-
ről. A lövés zajára előfutottak a közelben dol-
gozó emberek, úgy a meglőtt gyermek szülei
is, s ápolás alá vették az eszméletét vesztett
fiucska s miután közelben orvos nem volt,
még a délután folyamán behozták az aradi
közkórházba, hol életveszélyesnek mondták a
sérülést, miután a golyó a tüdőt is érintette.
Mint a gyermekek mondják, *Szvet* György a
szerencsétlenség után főbe akarta magát lőni,
azonban a pisztoly nem sült el. *Szvet* a sze-
rencsétlenség után beállott zavarban elmenekült
s valószínűleg öngyilkos lett, mert bár minden
lehetőt megtettek a feltalálására, eddig nem
akadtak rá.

— Al-Leiningen grófnő. Elfogtak Bécsben
egy *Leininger* grófnőt. A grófnő tulajdonkép-
peni neve, melyet már a rendőrség is jól is-
mer: *Zeitberg* Mária. Ez az urhölgy most 39
éves, Meidling mellett született és férjétől el-
váltan él. Már leánykorában úgy viselkedett,
hogy javító-intézetbe adták. Azóta mindig volt
egy kis összeütközése a hatóságokkal. Mint
Leiningen grófnő a nála lakott egyéneket vitte
rossz utra.

— Nehéz állapot. *R. József kurticsi* iparos,
— mint tudósítónk jelenti — tegnap este sorra
vette a korcsmákat, ezenközben pedig annyira
elázott, hogy azt sem tudta, angol-e, vagy bur.
Megkönyörült rajta két arra menő ember, *Bi-
barcz* Tögyer és *Szilágyi* János, a kik szépen
hazavitték a nehéz állapotú embert s átadták
további szives gondozás végett a feleségének.
Ma reggel a derék magyar arra a felfedezésre
ébredt, hogy ezüst órája, láncza és 25 forintja
eltűnt. Az előtt a nagy probléma előtt áll te-
hát, az önkéntes mentők vitték-e el az érték-
tárgyait meg a pénzt, vagy a maga jószántá-
ból dorbézolta el azokat. Egyelőre jelentést tett
e talalós kérdés felől a csendőrségnek.

— Husz gyermek anyja. Nagy szerencséje
van *Dragalina* György *galsai* lakosnak. Már
vagy háromszor *ikrekkel* ajándékozta meg a
neje. Most megint egy fiu és egy leány gyer-
mek született. A szerencsés házaspárnak e két
utóbbival eddig már husz gyermeke volt, kik
közül tizen vannak életben.

— Aljegyzői kinevezés. A m. kir. igazság-
ügyminiszter *Pataki* Ferencz szegedi kir. tör-
vényeségi joggyakornokot a *battonyai* kir. já-
rásbíróhoz aljegyzővé nevezte ki.

— Harmincznyolcz ember halála. A *Petit*
Temps-nak jelentik Calaisből, hogy a *Cuvier*
nevű gőzös, a mely a John *Herderson*-féle
glasgowi skót társaságnak a tulajdona volt,
összeütközött egy ismeretlen angol gőzössel és
elsüllyedt. Az angol hajó folytatta útját, a nél-
kül, hogy törődött volna a *Cuvier* gőzössel, a
melynek legénységéből a kapitány és 38 matróz
vibefult.

— Az orosz vezérkar palotájának égése —
mint Szent-Pétervárról sürgönyzik — hosszas
fáradozás után végre legyőzhető volt. A tűz
által okozott kár, a tüzoltóság gyors és erélyes
közbelépése folytán nem nagy. Legtöbbet szen-
vedett a könyvtár. Az okiratokat, térképeket és
a levéltárat megmentették.

— Insppekziós hölgyek. A szegény tanuló
konyhájában a jövő heten *Salamon* Samuné és
Szalay Antalné urnók lesznek szivesek felügyelni.

— Egy kis panama. Mindennapi hirt hoz a
távirat. Győrött, *Opitz* János városi számtiszt a
felektől felvett adópénzeket zsebrevágta. Körül-

belül tizenkétezer koronát sikkasztott és még
talán most is sikkasztana — ha le nem tar-
toztatják.

— Ajándéktárgyak bármely alkalomra, u. m. :
kinai ezüst tárgyak, finom bőr diszmu tárgyak, nip-
pek, gyermekjátékok, háztartási cikkek stb. kapha-
tók a legnagyobb választékban és még eddig nem
létezett olcsó árban *Porter* Vilmos koronás áruhá-
zában Aradon a Központi szálloda épületében.

— Jótékonyág. Az *Aradmegyei takarékpénz-
tár* igazgatósága egy drb kétszáz korona névértékű
záloglevelet, özv. *Nikodém* Jánosné husz koronát,
Vásárhelyi Janka élelmi szereket adományozott a
szegénytanulóknak, mely nemesszívű cselekedetükért
ez uton is köszönetet mond: özv. *Hauser* Károlyné
egyesületi elnök.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk,
hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő
urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.)
képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad min-
den a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— *Eisenstädter* Testvérek fényház és
festék bécsi gyárában készült Linoleum padló zo-
máncz az elismert legjobb az összes szobapadló
fényházak között, mert gyorsan szárad, ragyogóan
fényes és rendkívül tartós.

—x— A tiumei csokoládégyár nagyban hoz-
zárult a hazai ipar fejlesztéséhez. E hirnevés gyár
által készített csokoládé és cacao napról napra job-
ban terjed az egész országban és kitűnő ízénél, fel-
tétlen tisztaságánál fogva felülmulja az összes más
gyártmányokat. Alig érhető, hogy hazánkban még
annyian akadnak, kik a kiváló magyar termék he-
lyett más külföldi gyártmányt használnak. 1869

—x— Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyom-
orba, étvágyhiány, rossz emésztés, májfájdalmak,
kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenved-
nek, használják a világhírű *Pserhofer vértisztító*
*labdacso*kat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan
és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által
ajánlatnak. Hasznos szolgálatot vélünk tenni t. ol-
vasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe
ajánljuk. 1 tegercs, mely 6 doboz á 16 labdacso 1
frt 5 kr. A pénz előzetes beküldése után 1 teger-
cset 1 frt 25 krért, 2 tegercset 2 frt 30 krért, 3
tegercset 3 frt 35 krért küld bérmentve *Pserhofer*
J. gyógyszerháza. Bécs, I. Singerstrasse 15.

Mérgezés — szivességből.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 10.

Tragikus esetet tárgyalt ma a budapesti
büntető-törvényszék *Eördögh* bíró elnökle alatt.
A vádlottak padján egy uri asszony *Hautzinger*
Sándor magánhivatalnok felesége ült emberölés
vétségével vádolva.

A sajátos véletlen sodorta a szegény nőt
ebbe a fatális helyzetbe. A múlt év július 16-án
történt, hogy *Hautzinger*né az Illés-utcai la-
kásán megbizta *Kovács* István házmestert, hogy
tisztítsa meg s fényesítse ki a lakás ajtóinak
kilincseit. A házmester készséggel tett eleget
a kérésnek. Munkája végeztével *Hautzinger*né
beszólította a konyhába:

— Jöjjön be házmester, igyék egy pohár
pálinkát!

Kovács István bement, *Hautzinger*né a
konyhaszekrény tetejéről levett egy félliteres
üveget, s abból töltött a házmesternek.

A folyadék villámgyorsan csuszott le a
házmester torkán. A következő pillanatban
azonban óriási fájdalomról kezdett panaszkodni.
A folyadék égő tüzként égette torkát és
gyomrát.

*Hautzinger*né ösztönszerűleg az üveg tar-
talmát kezdte vizsgálni s ekkor konstátálta a
legnagyobb ijedséggel, hogy abban nem szil-
vapálinka volt, mint ahogy ő azt vélte, hanem
chromsavoldat, amely a villamos csengők bat-
teriájához szükséges áram fejlesztésére szolgált.

E meglepő felfedezés után *Hautzinger*né
mindent elkövetett, hogy tévedésének szána-
lomraméltó áldozatát megmentse. Orvost hiva-
tott, gyógykezelte, de a javulás helyett a be-

teg állapota egyre aggasztóbbá vált, úgy, hogy végre is be kellett szállítani a Szent István kórházba. A kórházi gyógykezelés sem mentette meg többé az életnek, Kovács Istvánt, a mennyiben hat nap múlva óriási kinok között *kiszüvedett*.

Az elhunytat Hautzinger né a saját költségén temettette el s hátramaradt özvegyéről és gyermekéről is gondoskodott vagyoni viszonyaihoz mérten.

A mai tárgyaláson, amelyen az ügyészséget Mészáros Tivadar alügyész képviselte, a szánalomraméltó asszony mélyen megindult hangon mondta el az esetnek részleteit.

— Nem tudtam, mi van az üvegben, nem én tettem oda, hanem Sándor és Gusztáv fiaim, akik azt a folyadékot valami villamos játékszerükhöz használták áramfejlesztőnek.

Miután özv. Kovács Istvánné sem jelentett be kártérítési követelést és a vádlott megbüntetését nem kívánta, a törvényszék Mészáros alügyész vádjára ellenére *felmentette* a vádlottat az emberölés vétségének vádjától. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott.

Még egy érzékeny jelenet játszódott le ezután künn a tárgyaló-terem előszobájában, ahol a férj várta rettegés között felesége ügyének eldőlését. Mikor megvitték neki a felmentő ítélet hírért, zokogva ölelte magához feleségét s sirtak mindketten. Csak perczek multával tértek annyira magukhoz, hogy uraivá lettek érzelmeiknek s eltávozhattak a törvényszéki palotából.

VAROS ÉS MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi márczius 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

16. *Hegedűs* László kérvénye a nagyköruti telken emelendő épületre vonatkozó építési kötelezettség határidejének meghosszabbítása iránt. 17. A tiszti ügyészség jelentése *Pichler* Jánosral a nagylegelőbéli 294, 136/1100 hold föld bérlete iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 18. A tanács jelentése *Czukur* Lászlóval a fenyőfa és tölgyfa anyagok szállítása iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában. 19. U. az *Varga* Ferenczcel a gulyalegelőbéli 54 számú 5 hold és *Veres* Antallal a nagylegelőbéli 101. számú 15 hold föld bérlete iránt kötött szerződésnek jóváhagyása tárgyában.

Lócs Rezső,
főjegyző helyettes.

Egyről-másról.

(Bőjti mulatságok. — Koncert-szezon. — A miramarei tündérvilág. — A rejtélyes trónörökös. — Nagyherceg a színpadon. — Gyász az automobil. — Pálmay Ilka színháza. — Divák. — Kiállítási ház.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, márczius 10.

Virágfakasztó márczius, tavasz előhírnöke ugyancsak csunyán viseli magát. Hólabdányi pelyhek szállingóztak a levegőben és jól befűtött szobában, urak és asszonyok álmodnak csupán ibolyanyilásról, meg új toilette-ről. A hosszú telet már mindenki unja. A farsang elmúlt. A koncertek véghetetlen sorozata szinte egyhangú kezd már lenni. Noha a közélet dissonanciái, a sok politikai és társadalmi hang közt, egyedül a hangversenytermek podiumáról hallani harmóniát. A sok tuczat-hangverseny között mindenesetre nagyon érdekesek a *Lindt* Marcella koncertjei. Valami sajátos mély-séges, csak nála található frazirozással adja elő a dalkirálynője a régi mesterek áriáit, a melyeknek nála nincs kiválóbb interpretálója.

Az opera, hogy a hazai erők egymásután mennek el, vendégekkel segít magán. *Straesern* Eugénia, egy lengyel származású szép leány az új vendég, a ki a varsói udvari színházban aratta eddig babérait. Nagyon érdekes volt két műkedvelői előadás is az „Urania” színházban. Az egyiket a Lujza-egyesület, a másikat a fővárosi protestáns előkelőség rendezte. A Tátralomniczi protestáns templom építésének javára rendezett jótékony célú előadás fölolvását *Konkoly-Thege* Miklós ismert jeles csillagásznak vállalta magára s *Hegedűs* Sándorné, a miniszterné rendkívül tevékeny, minden jótékonyági téren első szerepet játszó urnő: nagy agitációt fejtett ki a siker érdekében. És valóban megnyugtató óázis a művészet, a jótékonyosság ebben a mai zürzavarban.

Milyen jó lesz nemsokára néhai *Rudolf* trónörökös özvegyének, aki leveti magáról a konvenczió nyögését. A sok ellentétes hirtelés dacára mégis csak meglesz ez az esküvő. Az új század legnagyobb szenzációja. Miramaréban esküszik örök hűséget *Stefánia* főhercegné asszony *Lónyai* Elemér grófnak, abban a bübajos kastélyban, a melynek neve a *tenger csodája*.

Az uralkodóház egy daliás, tragikus végezetű tagjának emléke fűződik ehhez a helyhez. A *Miksa* mexikói császára, aki innen indult el arra a veszélyes politikai missióra, amelybe a francziák kalandor császára, III. Napoleon belekeverte. Az Adriai tengerbe nyúló sziklán áll a kastély s tropikus növényekkel tele ültetett parkja, a mely terraszszerűen emelkedik a tenger fölé, egyik legszebb pontja a földnek. Ebbe a kastélyba hozta *Miksa* császár fiatal nejét s itt fogadta 1864. április 10-én ama küldöttséget, a mely a mexikói koronával kínálta meg. Ez a jelenet óriási méretű festményen ma is látható a kastélyban.

Temérdek műkincs van a miramarei tündérvilág palotában s érdekes ritkaságok, emlékek. Van egy óra, a mely még a *Mária-Antoinette* francia királynőé volt s érdekes fali naptár azzal a dátummal, mikor *Miksa* főherceg elhagyta Miramarét. Még a helyet is mutatják, egy babérlugas, ahol utolsó reggel kávéját megitta, s a kis földnyelvet, a melyen át bement csolnákjához, mely az Amerikába induló hajóra vitte. A forró délvégi nap megaranyozza az ajlantos buja lombjait s illat szállt át a virágos fák között, ahol tavasz van, mikor nálunk még minden a tél dermesztő bilincseit nyögi. Ezt a szép helyet választotta ki magának a néhai magyar királyfi özvegye új násza színhelyül.

Sok mindenfélét susog a fáma *Ferencz* főhercegről is. Egyik nap azt írják, hogy a rottensteini kastélyban időzik, a másikban, hogy gróf *Buzián* névvel Rómában jár s hosszabb kihallgatáson fogadja a pápa. Aztán mind a két dolgot demonstrálják. Maholnap jobban fogjuk tudni a külföldi fejedelmi személyiségek dolgait, mint a magunkéit, annyi a sok kacska.

Szentpétervárott most nagy ünnepekre készül a csári udvar. Az *Eremitage* fényes színházban az uralkodó ház tagjai Hamlet-ot adják elő, a melyet a császár nagybátyja *Konstantin* nagyherceg fordított le. Ő is játsza a czimszeret. *Konstantin* nagyherceg általában aféle bel esprit. Nagyon szereti a literaturát, művészetet s maga is szerencsével foglalkozott költemények írásával.

A automobil atyja *Daimler* Gottlieb is meghalt. Ma már minden kultur államban vannak gyárak, melyben Daimler utasítása szerint készítenek ilyen modern járművet. Az automobil tökéletességét és közhasználatba való átmene-

tét azonban még nem érte meg, éppen mint nem érte meg *Stephensohn* sem expressz-vonatok kényelmes háló és ebédszobáit.

Érdekes hír érkezik Bécsből a pikáris elegáns subrettről, *Pálmay* Ilkáról. *Miss* *Mal* együtt akarja kibérelni az elárvult színházat. Öreg színházi rókák ebből a társaságból nem sok jót jövedölnek, mi ilyen két primadonna-igazgató rendszeren hájpáson végzi. Balaset ért pedig egy hárshires subrettet, *Yvette Guilbert*et a ki Párisban összegette magát.

De most a divával sem ér rá foglalkozni kiállításba bemenő modern *Babylon*, a jövő hó 14-én nyílik meg. Valami fenomen lesz ez a kiállítás és meg fogja rögzíteni a világ kulturájának jelenlegi állapotát s történetében. Az ideai fürdőzések, kirándulások utazások célpontja mind csak Páris, az a daltatos tündérvilág ott a Szajna partján, a vonz, csábít, mint a szellő s a melynek ellenálhatatlan.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Hetivásár Agyán.** A kereskedelemügyi min. kir. miniszter megengedte, hogy az Agya község területéhez tartozó *Agya* község hetenként hétfői napon állatfelhajtás és pénzbeszedési jog nélkül *hetivásár* tartassék.

— **Birtokcsere.** *Pichler* János és *Persa* ter eladják az aradi 397. sz. tjkvben felvett 248 □-öl üres beltelket 940 koronaért *Ag* Mihály és nejének. *Majercsik* Pál eladja az aradi 4598 és 4903 sz. tjkvekben felvett ingatlanokat 1140 koronaért *Jäger* Antalnénak. *Juonné* szül. *Veleczky* Jelená eladja, az aradi 1977. sz. tjkben felvett fejsze-utczai 35. sz. sz. z. 2050 koronaért *Majoros* János és nejének *Horváth* József eladja az aradi 6778 sz. tjkben felvett 150 □-öl területű ingatlant 3100 koronaért *Németh* Mihálynak. *Özvegy* *Faragó* Andrásné eladja az aradi 3363 sz. tjkvben felvett határos dülőben szántóföldből az öt részt 600 koronaért *Faragó* Pálnak. *Özvegy* *Faragó* Andrásné és *özvegy* *Balogh* István eladják az aradi 4971 sz. tjkvben felvett helyből az öket illető részt 400 koronaért *Faragó* Rozália özvegyült *Nagy* Istvánné u férjezett *Erdélyi* Istvánnénak. *Özvegy* *Faragó* Andrásné eladja az aradi 4499 sz. tjkvben felvett határos és nyomás dülőben fekvő szántóföldből az öt illető fele részt 600 koronaért *Balogh* Istvánnénak. *Özvegy* *Faragó* Andrásné eladja az aradi 3394 sz. tjkvben felvett határos dülőben fekvő szántóföldet 600 koronaért *Faragó* Rozália özvegyült *Nagy* Istvánné u férjezett *Erdélyi* Istvánnénak. *Román* György eladja az aradi 5572. sz. tjkvben felvett 1 □-öl területű üres telket 1267 korona 50 leírért *Megyeri* Sándornak.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. márczius 10.

Magyar aranyjárdék 40/0	9
Magyar koronajárdék 40/0	9
Magyar arany 4 1/2 0/0	10
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	9
Magyar keleti vasut	9
Magyar földterhermentesítési kötvény	9
Magyar italmegváltási kötvény	9
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	9
Magyar nyerekménysorajegy kölcsön	16
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	14
Osztrák papírjárdék	9
Osztrák járdék ezüst	9
Osztrák járdék arany	9
Koronajárdék	9
1860-iki államsorsjegyek	13
Osztrák-magyar bankrészevény	179
Magyar hitelbank részevény	75
Osztrák hitelintézet részevény	75
Osztrák-magyar államvasut	65
20 frankos arany (Napoleonkor)	1
Német birodalmi márka	11
London	24
Páris	9

Budapesti áru és értéktőzsde.

Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 10.

Ittőzsde. A buzaárak mérsékelt, vételkedv Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermáza kelomba, változatlan áron: Egyéb gabonánemű nélkül. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

za áprilisra	7.46— 7.47
za októberre	7.70— 7.71
zs áprilisra	6.27— 6.28
zs októberre	6.46— 6.48
o áprilisra	4.91— 4.92
ngeri májusra	5.15— 5.16
pcze augusztusra	12.50—12.60

Zárul 4 órakor:

za áprilisra	7.50— 7.51
za októberre	7.73— 7.74
zs áprilisra	6.30— 6.31
zs októberre	6.49— 6.50
b áprilisra	4.94— 4.95
ngeri májusra	5.16— 5.17
pcze augusztusra	12.40—12.50

Zárul 4 órakor:

zstrák hitelrészvény	754.80
agyar hitelrészvény	751.—
számítóbánk részvény	498.50
ma-Murányi vasmű részvény	631.—
zstrák-magyar államvasuti részvény	655.—
szuti vasút	670.—
árosi villamos vasút részvény	340.—

S z e s z ü z l e t

— Márczius 10. —

ü jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 108, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 beleértve 70 korona tojyasztási adót arított moslék 11 korona métermázsánként.

NAPIREND.

irozius II. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Konrad. Estáns naptár: Konrad. — Görög-keleti naptár (febr.): Prokop. — A nap két 6 óra 6 perczkor, nyugóra 42 perczkor. — A hold két 1 óra 12 perczkor, két 3 óra 28 perczkor.

árczius 12. Hétfő. Róm. kath. naptár: Gergely. — Áns naptár: Gergely. — Görög-keleti naptár (febr.): Vazul. — A nap két 6 óra 4 perczkor, nyugóra 39 perczkor. — A hold két 2 óra 14 perázkor, nyugóra 58 perczkor.

járás. Légnyomás reggel 7 órakor 778.4 milliméter. — 2 órakor 777.3 milliméter. Hőmérsék reggel 7 óra — 3.5. délután 2 órakor 0 + 4.3. Szél iránya reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 órakor DK. Érték reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor deapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

őstás. A központi meteorológiai intézetnek Arad előtt távirati szerint a mai napra a következő időjárható: Fagy, helyenként csapadék.

abadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (szintet 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, nap 20 fillér.

őcsény-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, péntélelűtán 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig; Erekllyemuzeum helyisége melletti ülésterem.

árczius II. Az aradi kereskedőifjak betegsegélyzők közgyűlése délután 3 órakor (Kereskedelmi aka-

árczius 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

árczius 15. A sajtószabadság emléknapja.

árczius 18. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése 10 órakor. — Purimbál Gurahonczon. (Hungária-)

— Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délután 3 órakor (Városház.)

árczius 21. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetközgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi takaréktár.)

árczius 22. Az aradi közuti vaspálya és téglagyár társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

árczius 26. A Weitzer János gép-, waggongyár- és üve részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

árczius 28. Körállatorvosválasztás Ternován.

KÜLÖNFELEK.

Az asszony hivatása. Három kedves eseménytokrétába egy angol lap. Kitűnik az a körülmény, hogy a jó feleség minden körülmény között hű támasza az ő urának és parancsnak.

A madárijesztő. Igenis, egy angolországi madárijesztőnek használja a feleségét. Találta, hogy az asszony arcvonásaival és külső megjelenésével nagyon alkalmas az állásra. Nyaranként kiküldte a földjére, ahol legnagyobb pusztításokat visznek vég-madarak. Az asszony kiáll oda fantaszöltözetben és hessegeti el a madarakat egy csapatával.

Vizbefúlósi. Francesco Comelati, a rabolász, a felesége révén mint közéletmentő

szerepelt sokáig, sőt ez volt az egzisztenciája is. Comelati ide-oda utazott a hazájában és mindenütt megmentett egy nőt. Ez a nő a felesége volt, aki minden egyes helyen bele akart futni valami vízbe. De az ura megtanította jól az uszásra és így soha semmi baj nem volt. Vidáman folyt az életmentő ipar. Comelati ügybirták, hogy „a közéletmentő!“ Es mert ki-tűnt, hogy szegény ember, gyűjtéseket indítottak a javára.

III. A reklám-sírkő. Egy gloucestershirei kereskedőnek meghalt a felesége. A gyászos férj úgy vigasztalódott, hogy a sírkőre rámet-szette üzletének a firmáját. A városi tanács nem pártolta a reklámnak ezt a módját és el-rendelte a kő eltávolítását.

Egzámen. A tanár: Hol található a leg-több drágakő?

A tanuló: A zálogházakban.

Az angolok hazafisága. Az angolok hazafiságát újabban Dunn, a kis kürtös esete bizonyítja. Ő most Angolországban a nap hőse. Amikor visszatérve a háborúból Portsmouthba érkezett, bajtársai a vállukon vitték diadalmenetben a kaszárnyáig. Minden felől özönlött hozzá a sok pénzadomány. Gyűjtést indítottak a számára, egy előkelő hölgy megígérte, hogy minden esztendőben a születésnapján megajándékozza s terveznek a javára színi előadást is, amelyen személyesen meg fog jelenni. És mindez azért van, mert az ifju Dunn volt az első az angolok részéről, aki megsebesült Col-lensonál. Vitézségéről levélben emlékezik meg Gordon kapitány, akinek századához tartozott. Abban a levélben a kapitány többek között ezt írja Dunn atyjának:

— Megírom önnek, milyen büszkéek voltunk mindannyian fiának a bátor viselkedéséért. Amikor ki akartuk erőszakolni a Tugelán való átkelést, az első sorban volt, ámbár sokan le akarták erről beszélni

Netleyben Dunnt, a kürtöst Henrik battenbergi hercegné és Christian hercegné is meglátogatta. Amikor Christian hercegné meg-kérdezte tőle, hogy mit tehetne érte a királynő, rögtön kész volt a felelettel:

— Reményilem, hogy ő felsége megint vissza küld a frontba.

Egy újságírónak pedig, aki meginterviewolta, ezt mondta:

— Kapok majd egy érmet és három sávot kitüntetésül, mert három ütközetben vettem részt és erre én nagyon büszke leszek.

A királyné meghagyta, hogy hozzák a kürtöst a színe elé és a fotografiáját is kérte.

Az állatok barátja. Urhölgy: Barátja ön az állatoknak? Kedveli ön az erdő vadjait?

Ur: Oh nagyon, rendkívül szeretem a nyulpecsenyét.

Stanley a háborúról. A Journal egy munkatársának hosszabb beszélgetése volt Londonban Stanleyvel, aki a transzváli háborúról érdekesen nyilatkozott. Stanley véleménye szerint az angolok jogos dolgot cselekedtek, mikor megindították a háborút. Henry Stanley nem kételkedik az angolok győzelmében.

— A háborúnak akkor lesz vége — mondotta — ha Pretóriában leszünk. — Én egy perczig sem kételkedem abban, hogy bevonulunk oda. Feltéve, hogy semmi különös baleset vagy szerencsétlenség nem ér bennünket. Azt hiszem, seregünk három hét múlva eléri Bloemfonteint és két hónap múlva Pretóriában lesz. Még lesznek nagy csaták, sok vér fog még folyni, a burok alkudozni fognak, majd újra felveszik a fegyvert; talán másodszer is tárgyalásba bocsátkoznak majd velünk, hogy azokat ismét félbeszakítsák, de mindezeket egybevetve, azt hiszem, a báboru július elején be lesz fejezve. Az ellenségeskedés kezdetén áprilisra vagy májusra számítottam a háboru végét, igaz, hogy nem hittem a boerokat képeseknek ilyen erős és csodálatos ellenállásra. Senki sem tartotta őket olyan féltelmeteseknek.

Chamberlain-ról így nyilatkozott beszéde végén:

— Önök valószínűleg csakis az angol liberális újságokat olvassák és ezért tartják Chamberlain-t, a ki igen kedves ember — ember-evőnek. Igenis Chamberlain kedves ember. Nyílt, lojális, egyenes és nem büszke. Ha is-

mernék, bizonyára tetszenék önöknek. Ha Chamberlain jobban beszélne francziául és elmenne a Sorbönne-ra felolvasást tartani, biztos vagyok abban, hogy rendkívül népszerűvé válnék az önök országában.

Uj üstökös. A nizzai csillagvizsgáló igazgatója, Giacobini, a napokban egy üstökösöt fedezett fel. Ez már a második üstökös, a melynek felfedezését Giacobininek köszönheti a tudományos világ.

Az állatfajok száma. A földön és tengeren élő, ismert és leirt állatfajok száma jelenleg négyszázezerre emelkedik, míg növényfajta mindössze csak százötvenezer ismeretes. — A rovarfélék csoportjából kétszáznyolcvanezer fajfajt ismer a tudomány; a madarak körülbelül harminczad részét teszik az összes állatoknak, tizenháromezer lévén az imert fajok száma; a halak száma tizenkétezer; a hullóké nyolczezerháromszáz, amelyből ezerhat-száz a kigyóféle, (300 mérges). Ismeretes továbbá huszezer pókfélé, ötvenezer puhány, négyezer féreg és így tovább. A berlini természettudományi muzeumban az ismert állatok közül kétszázzezer van meg 1,800,000 példányban.

Az újságíró-iskolából. A párisi újságíró-iskolában Jean Bernard az interwievéről, report-ról és a nagy aktualitásokról tart felolvasásokat. Minapi előadásán a külföldi államok sajtójának idevonatkozó történetét és specialitá-sait ismertette. Így szólott a német, az angol, az orosz, az osztrák, a spanyol, a portugál, a svéd-norvég, a dán, a román, a görög sajtóról. A magyar sajtóról nem szólott, ezt észre-vette valaki, bizonyára egy bus magyar.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.58	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. sz. tv. délután 3.58
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv reg 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Vasárnap, 1900. évi márczius hó 11-én:

Bérlétszünet. Bérlétszünet
Délután 3¼ órakor, fél árkakkal:
Napoleon öcsém.
Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irták: Guthi Soma és Rá-kosi Viktor,

S Z E M É L Y E K:

Tallyay . . . . . Pethes Imre.	Flóra, neje . . . . . Szép Olga.
Lili, neje . . . . . Harmath J.	Masák . . . . . Mezei Péter.
Baráth Odón . . . . . Gáthi K.	Bisotka . . . . . Bács Károly.
Napoleon . . . . . Pintér Imre.	Szuzsi . . . . . Tolnainé.
Fülöp, sügő . . . . . Andorffy P.	Narcisz . . . . . Tajkerti B.

Kezdete 3 és fél órakor.

Bérlét 146. sz. Páros.
Este 7 órakor, rendes árkakkal:
Rokkant huszár.
Eredeti népszimű énekekkel és tánczczal. 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Gróf Várházi Bács Károly.	Marcza . . . . . Russinszki L.
Lajos, fia . . . . . Gáthi K.	Adam . . . . . Czako V.
Ferencz, fia . . . . . Pethes Imre.	Esküdt . . . . . Hajnal O.
Laura, leánya Szép Olga.	Kántor . . . . . Nezei Péter.
Étel, leánya . . . . . Harmath J.	Kisbíró . . . . . Hegyresi Gy.
Gyuri, huszár Pintér Imre.	Oreg bíró . . . . . Bánáthy.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTER.*

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

ALAPITTATOTT 1793-ban.

UJDONSÁGOK

TAVASZI

felöltőkben

kelmékben

SELYMEK, RUHADISZEK

remek választékban!

GYÁRI VÁSZON RAKTÁR.

Elismert legjobb minőségű

Rumburgi, creas és irlandi

vásznakban.

Asztalneműek, Törülközők, Chiffonokban.

Készpenz fizetés mellett eredeti gyári áron számíttatnak.

KÜLÖNLEGESSÉGEK

MENYASSZONYI

KELENGYÉK-BEN

Kiváló tisztelettel:

Probst Károly és Társai.
ARADON.

Vidékre minták és költségvetések bármely cikkből bérmentve küldetnek.

Kleinoscheg-Elysée
a Legjobb Fezögő

Értesítés!

Van szerencsém Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, hogy

BRUST J. és FIA

budapesti elsőrendű

férfi-szabó cég

képviselőjét átvettem,

és a tavaszi és nyári idényre mindennemű férfiruha készítését a legújabb angol és francia szövetekből, a legegységesebb és legdivatosabb kiállításban elvállalok.

Tisztelettel:

Wilhelm Lipót,
József főherceg-ut 3-ik szám,
II-ik emelet.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

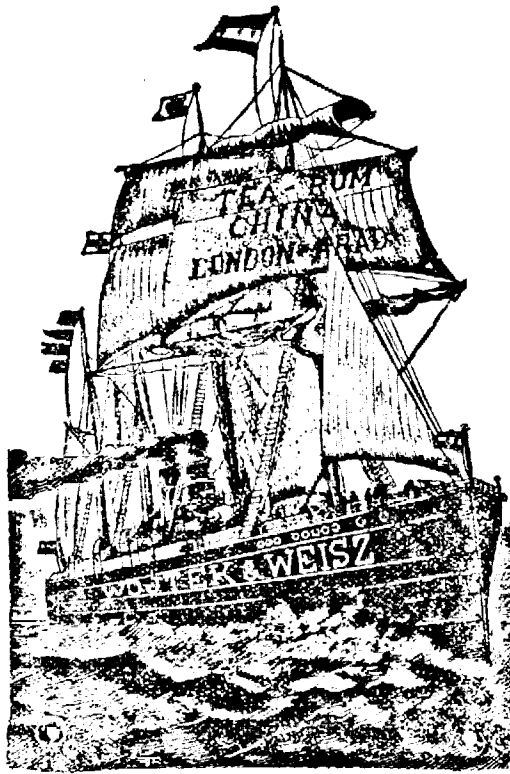
minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképező. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett

Megérkezett!

Megérkezett!

Megérkezett!

A legjobb minőségű

OROSZ ES CHINAI TEA

eredeti csomagolásban és kimérve

kilója 10 koronától 38 koronáig.

TÖREDÉK TEA

kilója 8 korona.

Valódi jamaikai és belföldi rumok

literje 2 koronától 7 korona 40 fillérig üveggel együtt, üres üvegek a beszámított árban visszafogadhatnak.

VOJTEK és WEISZ

tea és rum nagykereskedése
ARADON.

Budapest-kőbányai sertéskereskedés csarnok

— Márczius 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 92.—94.— fillig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 100.—102.— fillig. Fialat közep páronként 251—320 kilogramm sulyban 100.—101.— fillig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 99.—100.— fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 97.—99.— fillig. Közep páronként 240—260 kilogramm sulyban 98.—98.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 94.—97.— fillig.

Sertéslétszám: Márczius hó 7-én volt készlet 2666 darab, márczius hó 8-án fölhajtatott —543 darab, márczius hó 8-án elszállított —339 darab, márczius hó 9-én maradt készletben 26869 darab. Üzlet: Változtatlan

REGENY-CSARNOK.

Egy orvos életéből.

— Vig regény. —

Irta: Hevesi Jenő.

(3)

(Folytatás.)

A bőbeszédű inas még tovább is folytatta volna a beszédet, de Kotyvasztó, a ki már rendbe hozta a szekrényt, hirtelen félbeszakította.

— Mit karatyzolsz annyit?! Talán beteg vagy?

Az erőteljes hangra reszketés fogta el a fiut. Alig bírta kinyögni:

— Nem . . . nincs semmi bajom . . . Nem is mernék beteg lenni . . .

Irma pártfogása alá vette.

— Ni, hogy megijesztetted papa! A táblát hozta haza a szegény fiu. Egyéb baja nincsen.

Kotyvasztó dörmögött.

— Jól van no! Hiszen nem ettem meg. Láthatod, még teljes épségben áll előtted.

Azzal az inas felé fordult.

— Te meg elmehetsz, A többit majd elintézem a gazdáddal.

Irma titokban apró pénzdarabot csuszított a fiu kezébe.

— Itt van. Ez a magáé.

— Köszönöm alássan! — mondá ez félhalkan.

Majd hozzátette, mintegy önmagához beszélve:

— Isten ucsse, sokkal okosabb, mint az apja!

Mikor a fiu betette maga után az ajtót, Kotyvasztó odafordult a leányhoz.

— Hozd be lelkem az ebédemet; kezdek éhes lenni.

— Azonnal behozatom.

— No csak adj szárnyat szavaidnak, mert éhes vagyok, mint egy farkas.

— Repülök, édes apám.

V.

Kotyvasztó gyönyörködve nézett leánya után.

— Pompás egy teremts! mormogta magában. Ha fiatal ember volnék, magam is beleszeretnék. Milyen termet! Micsoda szellem! Valósággal apja leánya! Mert hogy reám üt, annyi szent igaz!

Még tovább is folytatta volna ömlengését, ha Sári, a ház öreg cselédje, be nem nyit a szobába.

— Itt az ebéd, nagyságos uram!

— Sári, Sári! Maga úgy látszik, örökösen nagyási hóbortban szenved.

A vén cseléd még a száját is nyitva felelte bámulatában.

— Már miért, kérem alássan?

— És maga még kérdi, hogy miért?

— Hogyne, mikor nem értem?

Kotyvasztó derekasan hozzálátott az ebédhez. E közben mondta később Sárinak:

— Hát azért, mert . . . De nini, Sára, nem is tudtam, hogy maga olyan veszedelmesen öregszik.

Sára ijedten összecsapta a kezét.

— Jésszusom! — kiáltotta rémulten. Talán el akar a szolgálatból küldeni a nagyságos ur?

Az új kerületi orvos vigasztalni kezdte.

— No ne ijedjen azért meg. Azt épen nem akarom tenni. Hanem nézzen ide. Lássá ezt a hosszú hajszálat, a mit kihuztam a levesből? Ez a maga haja. Egészen deres színű.

Sári zavartan mentegette magát.

— Oh kérem, nagyságos ur . . . tessék elhinni, csupa véletlenség. Hál' istennek, nem hullik még annyira a hajam.

Kotyvasztó nevetett a cseléd zavarán.

— No nem tesz semmit. Azért nem kell megijedni. Tudja, a deres a kedvenc színem. Hanem kérem, többé ne nagyságoljon. Ez valóságos nagyzási hóbort magától. Azért, mert a városba jöttünk lakni, még nem lettem nagyobb ur, mint voltam. Érti?

— Érteni ugyan érteném, de azt sehogy sem tudom felfogni, hogy hol rejlik ebben a sértés.

— Nem épen azért mondom, mintha sértés volna, hanem tudja Sári, a mai világban az embereket az őrmestertől és a szobalánytól felfelé mind nagyságosnak hívják. Csupán a diplomás emberek képeznek ez alól kivételt. Azok tekintetek maradtak. Hivjon tehát engem is annak.

— Csak ez volt a baj? No hát nem bánom, legyen a nagyságos ur továbbra is tekintetes. Majd ezentul úgy hívom, mint a falun.

Ezzel ki akart menni Kotyvasztó azonban visszatartotta.

— Sári, Sári! Megálljon csak!

A vén cseléd ijedten fordult vissza.

— Jésszusom! Mi baj van megint?

— Magánál úgy látszik, nemcsak az öregség, hanem a másodvirágzás is beköszöntött.

— Miféle virágzás, könyörgöm? Öreg vagyok én már, nem virágzom többé.

— Azért mégis van a dologban egy ifju . . . valami őrmestertől lefelé . . . Mi?

Sári szégyenkezve fordult a fal felé és zavarában a kötényc csücskét kezdte rágni.

— No ugy-e eltaláltam? — nevetett Kotyvasztó.

— Ah dehogy, kérem. Soha sem voltam még szerelmes.

— Egybe . . . Mi?

— De tekintetes ur . . . így rám piritani.

— Már pedig, akármit beszél Sári, maga borzasztóan szerelmes.

— Talán el van nagyon sózva a pecsenye, csókolom a kezét?

— Az nem, hanem a legjobb darabok mindennap hiányoznak a tálból.

VI.

Abban a pillanatban, mikor Sári mentgetni igyekezett eljárását, keserves ordítás hallatszott az ajtó előtt. Mintha valakinek az egészséges fogát huzná ki egy kezdő „fogművész.”

Kotyvasztó rövid ideig várakozásteljesen tekintett az ajtóra. Mikor azonban a jajgatás nem akart kint megszűnni, odaszólt Sárának:

— Nézze csak meg, ki bömböl olyan keservesen?

Szegény Sára asszony vesztére ment az ajtóhoz. Mert alig tette kiaszott kezeit a kilincsre, mikor gyorsan kitárult az ajtó és hangos jajgatással Borbolya, a vándor ablakos, rohant neki teljes erővel, úgy hogy feldöntötte.

— Panye doktor, panye doktor! Nekem van mindjárt kampez! Meg fogom zegyszeriba halni!

— Mi baj, öcsém? — tudakolta hévvel Kotyvasztó.

De szavaira Sára felelt, aki nagynehezen feltápáskodott a földről.

— Jaj, hogy az ördög vitte volna el a gyalázatos krumplibélü tótját! Majd letört a derekam! Nem tud maga vigyázni! Mit rohan be a szobába, mint egy féleszü ángliusz?

Borbolya siralmas arcot vágott.

— Ne tesik rám haragudni, kirek aláson. Az enyim nyomrod borzasztóan fájja. Csipi, huzi, rágódja valami szernyuségesen. Majd megbolondulsz magadat a fájdalomtul bele.

— Bizonyosan sokat zabáltál te éhenkórász?

— No nem ipen sokat. Megette csupán egy fél ereg csirke — vót olyan vén, mint ma-

gadat — aztán meg kilencz palacsinka, turuval rája.

Sára nevetett.

— Hát aztán még csodálkozol rajta, hogy elrontottad tőle a gyomrod? . . . Hihhi . . .

A tót üveges haragosan válaszolt.

— Maga mit neveli szegin leginyen? Jobb lesz, ha vigyázz, nem megégsz rántás.

Erre a hatfontos gorombaságra, a mely a legérzékenyebb oldalon sebezte meg, Sára szólnélkül kicsoszogott a szobából. Méltóságán alólinak találta, hogy az epés megjegyzésre válaszoljon.

Mikor Borbolya látta, hogy a vén cseléd kiment, panaszos hangon folytatta a baj leírását.

— Hát iszen, panye doktor, ipen, azom csodálkozol magam magadat, hogy a multkor megette tizenkető akora gombocz, mint az ekle, osztán kutya bajod se nem lette tile. Most meg alig ete rongyos kilencz palacsinka és az enyém gyomrod háborgatja maga-magát, mint egy valóságos tűzhanyo hegység a vulkanba. Mindig atul félem, hamarosan kitöri belilem . . . Zatracczeni!

Dr. Kotyvasztó, aki a keserves beszéd alatt a jajgató tót pulzusait tapogatta, erre odament a szekrényhez és gyógyszert vett ki belőle.

— Nesze, itt van orvosság. Vedd be hamar és szaladj kifelé, nehogy idebent törjön ki belőled a vulkán!

Borbolya hálálkodva fogadta el a nyujtott gyógyszert.

— No iszen, szaladom is, raunt egy megkergult csikó a ménesbe bele.

Mikor az orvosnak eszébe jutott, hogy az adott szer árát kérje, Borbolya már a lépcső aljáról kiáltott vissza:

— Ha elterik az oblak, csag tesszen irtem küldeni. Megcsinyálok ingyen!

(Folytatása következik.)

Előfizetési felhívás!

KÖZVETITŐ UJSÁGRA.

Egész évre: 8 korona; félévre 4 korona; negyedévre 2 korona.

Hirdetések által eszközöltetnek.

Adásvételek, haszonbérbe adások: ház, föld, üzletek, lakások bérbeadását, vételét, mindenféle ingóságok vételét, eladását, ugyszinte magánügyekre vonatkozó felvilágosításokat, házasságokat, alkalmazásokat és elhelyezéseket előfizetőimnek mérsékelt díjért hirdetek.

Egyszersmind értesitem a nagyon tisztelt közönséget, hogy hatóságilag engedélyezett

közvetítő és elhelyező osztályt

rendeztem be, ahol alkalmazást nyernek gazdatisztek, iparosok, kulcsárok, béresgazdák, prádés és ígás kocsisok, hetesek és inasok. Házvezetők, gazdasszonyok, nevelők, szakácsnők, dadák, szobalányok és minden cselédányok.

Ugyszintén szállodai, kávéházi és vendéglői személyzetek. Főpinczerek számadásra és óvadékkal, éthordók és kiszolgáló pinczerek, kapus, lohdiner stb.

Főpinczérnők számadásra és óvadékkal, szobaasszonyok, szobalányok, pinczérányok, kávéslányok, valamint mindenféle férfi és női személyzetek elhelyeztetnek.

Azon tisztelt előfizetőim, kik a „Közvetítő Ujság“-ra előfizetnek, ingyen kapnak személyzetet, csak a kész kiadások feltartózkodási időre lesznek megtérítendőek; p. o. előlegek, lakás és élelmezésre a személyzetnek.

Azon tisztelt helyet keresők, kik a „Közvetítő Ujság“-ra előfizetnek, ingyen kapnak helyet, csakis a kész kiadások lesznek megtérítendőek; p. o. lakás, élelmezés és vonat költségek, mely utóbbi esetről előleget is ad az intézet.

Vidéki megrendeléseket a legmesszebbre menő figyelemmel és a legnagyobb fontossággal eszközölök.

Nagybecsü pártfogását kéri:

Garai Károly,

a Közvetítő Ujság fel. szerk. és laptulajdonos

B.-Csabán,

Vasut-utca 696. h. szám, közvetlen közel a vasuti állomáshoz.

4487—1900 sz.

Hirdetmény.

Arad szabad kir. város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kis mértékben való szesz-italoknak mily mennyiségben kimeréséről, az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék I-V füzetét, az állami italmérségi jövedékről szóló 1899 évi XXV. t.-cz 17. szakasza, és az erre vonatkozó végrehajtási utasítás 17. szakasza értelmében 1900. évi márczius 2-ik napjától 9-ik napjáig bezárólag, a városházán a városi fogyasztási-adó felügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azok az érdekeltek részéről nem csak megtekinthetők, da az abban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az engedélyesek bármelyike részéről, esetleg az ipartestület-kereskedelmi testület részéről észrevételek tehetők, mely észrevételek a városi fogyasztási adó felügyelőséghez írásban nyujtandók be.

Arad 1900. évi február hó 24-ik napján.

A városi tanács.

7113—1899. tkvi sz.

Árverési

hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Singer és társa sz.-csigeréli, Pollák Mór aradi lakos végrehajtónak, Vinerszár Vaszalie sz.-csigeréli lakos végrehajtást szenvedő elleni 23 frt 58 kr. tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék a borosjenői kir. járásbíróság területében fekvő és a sz.-csigeréli községi 36. sz. tkjvben A. I. (72. 73.) 1882. 1008/a, 1494/b, 1982/a

hrszt. ingatlan 518 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 4 napján délelőtt 10 órakor Sz.-Csigeréli község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tétetik az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 51 frt 80 kr., készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt át-szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. december 6-ikán 39425. igazságügy-miniszteri sz. alatt kelt rendeletében előirt módon a buttyini m. kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságánál és Sz.-Csigeréli, Sikula, Gyarmata községek előjáróságainál megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. járásbíróság tkvi hatósága 1899. évi november hó 26-án.

1055 **Bittó,** kir. járásbíró.

A fogak legkitünőbb óvszere:

a régóta ifonyos sikerrel használt

D. Rob. Greensill-féle szájviz!

Eredetisége ezen védjegyről megismerhető.

Egy üveg ára 80 fillér.

Kapható minden gyógyszer-tár, drogueria és illatszer-kereskedésben. 54

Főraktár: Dankovszky Istvánnál Budapest, V., Wurm-utca 3.

Aradvármegye alispánjától.

6919—1900. szám.

Pályázat.

Aradvármegyénél a gyámpénztári ellenőri állás megüresedvén, erre pályázat hirdetik.

A gyámpénztári ellenőr javadalmazása: 2000 korona fizetés és 490 korona lakpénz.

Pályázóktól az 1883. I. t.-cz. 18. §-ában előirt minősítés igazolása és egy évi fizetésnek megfelelő biztosíték letétele kívántatik.

Megjegyeztetik, hogy a megyei főpénztár és gyámpénztár tervbe vett egyesítése esetén a megválasztandó gyámpénztári ellenőr minősítettségéhez képest

a megyei számvevőséghez, vagy az egyesített pénztárhoz fog beosztatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények folyó évi április hó 15-ig Fábrián László főispán ur ő méltóságához nyujtan-dók be.

Arad, 1900. márczius 5.

Az alispán helyett:

Schill József,
főjegyző.

888

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Bathyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8	napos	gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fl.	1 palack	7 fl.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "	8 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "	10 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "	12 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "	14 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiráktól mentes, kitünő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbetegek részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fl., 1/2 liter 34 fl.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsírvesztését pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforralás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fl. 1/2 liter 34 fl.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 liter 24 fl., 1/2 liter 16 fl.

Diabetikus betegek részére való tej. Czukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona., 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készíttetik minden a gyógyászatban előforduló Ggyógytej mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.

Kufeké gyermeklisztjét

MAGYARORSZÁG, AUSZTRIA, NÉMETORSZÁG stb. LEGELSŐ HOZZÁÉRTŐI AJÁLJAK
LEJOBBA TÁPLÁLJA A GYERMEKET | Kapható a gyógyszer-tárakban és drogueriákban | GYOMOR ÉS BELBETEG GYERMEKEK ÉTEL-
TEJHEZ VALÓ LEJOBBA POTLEK | KUFÉKE R. WIEN VI/2 | RENDJÉNEL LEJOBBA BEVÁLIK

Hirdetmény.

A helybeli izr. hitközségi tagoknak husvétii kenyerekkel való ellátása, illetve az azoknak elkészítéséhez szükséges husvétii liszt, mely a nagymélt. m. kir. földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszterium 4720—1887. sz. a. kelt rendelete folytán nem képez szabad iparágat, hanem a hitközség autonóm jogaihoz tartozik, az 1900. évi husvétii ünnepekre

May K. és fia uraknak

adatott bérbe.

Az igen tisztelt hitközségi tagok ez okból figyelmeztetnek, hogy a husvétii kenyerek sütésére városunkban kizárólag csak oly husvétii liszt használható, mely a főt. főrabbi-ság felügyelete alatt álló, nevezett bérlők raktárából származik, a hol a hitközségi előjáráságtól az idei évre kiszabott lisztárak az általa hitelesített jegyzéken látható.

Hogy azonban a hitközségi tagoknak kiváncsi mindenkép kielégítenek, a bérlőknek meg lett engedve husvétii kenyereket szerződésileg megállapított mennyiségben Bizencz-ből hozatni és helyben eladatni; a husvétii kenyér-sütők azonban csak oly husvétii kenyeret adhatnak el, a mely a fent említett bérlő husvétii lisztjéből készült.

Minden hitközségi tagnak szabadságában áll husvétii kenyér szükségletét bármely husvétii kenyér sütőtől Aradváros területén kívül is fedezni, ha ő ily esetekre fennálló feltételeknek megfelel, mely feltételek a hitközség jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Bármely megtámadása a hitk. autonóm jogának, amely jogok az említett miniszteri rendelet folytán megerősítést nyertek, a hatóság igénybevétele mellett megakadályoztatni fog.

Arad, 1900. február 27-én.

Az aradi izr. hitközség előjárósága:

Kohn S. N.,
alelnök.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére csöbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legczélszerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Gummis

halhólyag
elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.
cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötőszersz. gyáros
Budapesten, IV. Koronaherozsg-u. 17. Alapított 1878.

Árak tuozatonként eredeti párisi csomagolásban:
Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány . . . 1.— 8.— frtig
Capottes americans (rövid) . . . 2.— 5.—
Suspensorium . . . 0.60 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges) . . . 2.— 6.—
Irrigator teljesen felszerelve . . . 1.80 5.—
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint) 1.80 2.50
„Diana-öv” szab. havibaj elleni köt. 3.50 5.—
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.) 2794

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Puha padlóknak legkitűnőbb és elismert legjobb fénymás a valódi

Linoleum padló zománcz.

A Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmúlhatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. számú sötétbarna és 3. számú mahagonibarna.
Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló-zománczunkat

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománczot, a törv. bejegyzett „vas lovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek
lakt. és festőgyára, Bécs.
Főraktár Aradon: Steinitzer N. czégnél.

BRASSAY TESTVÉREK
derékfűzők nagyraktára
ARADON, Forray-utcza.

Ajánlják a tavaszi idényre
drill, áttört, battiszt, csipke, selyem, Masztik és Köper

fűzőjeit.

A raktár tulhalmozottsága folytán rövid fűzők félárban adatnak el.

A tavaszi és nyári idényre
megérkeztek a legújabb fűzőnek való szövetek, melynek szives megtekintésére felhívjuk a nagyérdemű hölgyközönséget.

Fűzők javítását és tisztítását elvállaljuk.

Tisztelettel
BRASSAY TESTVÉREK.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle
szabadalmazott

önműködő
ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„Siphonia“

fecskendő, a legjobbknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más redszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek
Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkesztő
„AGRICOLA“
(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon vagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka- idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostók, trieurók, ekék hengerek és horonákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa
cs. és kir. kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismét-eladók alkalmaztatnak.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a . . . . .

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ránczokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is úde bájos arcaszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőleg hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánltatnak. Felőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykipérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen
gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.
Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.
Kapható minden gyógyszertárban és illatezerkereskedésben.

Használt és új ajtók, ablakok,

méret után, teljesen felvasalva, befalazáshoz készen,
olcsón kaphatók

EISLER ARMIN építőasztalosnál

Budapest, V., Lipót-körút 3.

31

Kristály müjég.

Tájékoztatásunk végett és a t. magánfogyasztók saját
érdekében van szerencsénk tudatni, hogy

müjégre

való előjegyzéseket csak a

folyó márczius hó végéig

fogadhatunk el, mivel az idej gyártás mennyiségileg nem lesz
képes az igényeket kielégíteni, tehát ugyanis **csak a ko-
rábban jelentkezők** lesznek figyelembe vehetők.

Előjegyezni lehet.

Dürr Gusztáv	Kohn József	Révész Nándor
Fejér Gyula	Lázár Gyula	Szauer Adolf
Gebhart J. és fia	Nagy Farkas	Steinitzer N.

czégeknél és az A. Cs. E. V. palotában II. em. 18. ajtó.

Telefon szám 32.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
kristály müjégyára.

872

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az ar-
czán, használja a teljesen ártal-
matlan **Rozsnyay-féle** világíriú

Serail-arczenőcsőt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré,
tisztává és üdítővé teszi. Egy tégely ára
70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-
szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-
hőgyör** egy doboz 70 kr. Kitűnő és
valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karis-
badba** holott ezt a szél itthon is elér-
hetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elő-
segíti és a gyomrot rövid időn tökéle-
sen helyreállítja.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco
küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink
törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-
szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapesten: **Török József** és **dr. Egger Leo** „Nádor” gyógyszer-
táráiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemetesebb szer,
különösen gyermekeknek, kik a keserű
chinit máskepp bevenni nem tudják a
Rozsnyay M.-féle

Chininczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természet-
vizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiumé-
ben pálya díjjal koszorúzott. Értékellen
hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki
csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorú-
zott készítményt kérje és fogadja el,
melynek minden egyes csomagolási papí-
rosán **Rozsnyay Mátyás** névvalírása ol-
vasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen leg-
biztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetű menési édes borral
készítve, hatásában minden hasonló ké-
szítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt
20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedül legbiztosabb legmegbízhatóbb és teljesen
ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **Óvszer** férfiak és nők
részére. Ára tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—,
4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts ameria**, tucatzárja frt 3.— 4.— és frt 5.—.
Női óvszerek **Hasse** tanár-féle frt 2.—, **Mensinga** tanár-féle
frt 2.50, dr. **Eariet-féle** frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor
is használhatók.

Női szivacsok, valódi párisi, tucatonként frt 2.—, 3.—,
4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50

Kimértő árjegyzék zárt borítékban, ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a
pénz előleges beküldése után

J. R E I F,
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves higiénia specialista cég. 1860

ki e hirdetésre hivatkozik!

Csanádvármegye alispánjától.

2948—1900. al.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Csanádvármegye közigazgatási bizottságának 1900. évi
február hó 14-én 298—1900. szám alatt hozott határozatával
a kerekszámban 235 kilométer hosszú törvényhatósági- és
vasuti állomásokhoz vezető közutak törzskönyvvezését enge-
délyezvén e munkálatoknak vállalkozás utjáni biztosítása cél-
jából **1900. évi márczius hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára a**
csanádmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében Ma-
kón zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik

A törzskönyvvezési munkálatok végrehajtásának elvállalá-
sára vonatkozó zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött nap délelőtti
9¹/₂ órájáig a nevezett hivatalhoz pontosan betérjesztendők,
mert a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. Ajánla-
tok csak oklevéllel bíró mérnököktől fogadhatnak el.

Az ajánlathoz a részletes feltételek 3. §-ában előirt s a
törzskönyvvezésért igénylendő egységár alapján kiszámítandó
vállalati költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

Az ajánlatban kiteendő azon átlagos egységár, a melyért
a pályázó a tulajdonképpeni törzskönyvvezést, az evvel össze-
függő felvételi, térképezési s egyéb mérnöki munkálatokkal, a
feltételek 13. §-ában kikötött kő-fix-pontok beszerzésével és
szállításával együtt, továbbá azon egységár, kataszt. holdan-
kint, a melyért a feltételek ugyanazon szakasza szerint a tény-
leg elfoglalt, de a magánosok telekkönyveiből még le nem
jegyzett birtok-részletek, s végre a mennyiben a vármegye tör-
vényhatósága a közutakhoz tartozó, de a közlekedésre nem
szükségelt területek (nyári-utak eladását elhatározná, s a törzs-
könyvvezési-munkálatok folyama alatt elrendelné, azon egység-
árt is, kataszt. holdankint, a melyért ezen területek felmérését
s térképezését, a telekkönyvvezési, illetve adás-vevési ügylet
lebonyolításával összefüggő műszaki teendőkkel együtt elvál-
lalni s teljesíteni hajlandó.

Az ajánlattal egyidejűleg benyújtandó a fixpontok céljaira
beszerzendő kőlapoknak szabályszerű koczka alakú mintája, a
pályázó pecsétjével s az illető kőbánya nevével ellátva.

A törzskönyvvezés alapjául szolgáló s a megkötendő
szerződés kiegészítő részét képező 1892. évi 71871. és 1893.
évi 43110. számú kereskedelemügyi m. kir. miniszteri utasítá-
sok, a részletes feltételek s a szerződési minta, s a törvény-
hatósági uthálózatot feltüntető kimutatás a csanádmegyei m.
kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Makó, 1900. évi február hó 26-án.

Meskó Sándor,
alispán.

128—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a nyári színház menesztésnek befestése iránt f. é. márczius hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 520 korona. Bánatpénzül leteendő 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi márczius hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

408—1900/a. szám.

Hirdetemény.

A nagyméltóságú földművelésügyi miniszter ur az 1900. évi február hó 20-án kelt 6254. számú rendeletével a temesrékason építendő 30 telepes háznál szükséges asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák foganatosítását rendelte el.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1900. évi márczius hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára a temesvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat, az ajánlati költségvetéssel együtt, a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az ajánlati költségvetés végösszege 5 százalékának megfelelő bánatpénz és költségvetés csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetésnyomatványa az államépítészeti hivatalnál megszerezhető.

Ajánlatok egyes házcsoportokra is tehető.

Kelt Temesvárott, 1900. évi márczius hó 2-án.

886

M. kir. államépítészeti hivatal.

Ruzsonyi Endre

Andrássy-tér 24., a Hungária kávéház mellett.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani

rövidáru-, női pipere-, úri divat, diszmuáru, játék- és cipő-raktáramat.

Kérem a nagyjéremű közönséget, szerencsétlenségem bevásárlásaikkal, hogy kivételes áron jó áruimmal olcsón kiszolgálhassam.

Finom női és férfi glace keztyük 80 krtól feljebb.
Férfi nyakkendők és gallérok 15 krtól feljebb.
Női és férfi zsebkendők 60 krtól.

Férfi, női és fiu kalapok minden árban.

Legszebb szőnyegek 38 krtól feljebb.

Finom férfi ingek 95 krtól feljebb.

Eső- és napernyők minden árban.

Trikó és szövet gyermek ruhácskák.

Kötött harisnyák és fuszekli minden árban.

Kötő, horgoló, Struer és himző pamutok.

Női blusok 80 krtól feljebb.

Női gallér, övek, nyakkendők minden árban.

Szallagok, bársony, plüss, zsinórdiszkek, csipkék és betétek 50% engedménnyel.

Pénztárczák, casetták, tükrök, minden árban.

Minden e szakmához tartozó árucikkek nagy választéka kivételes áron.

Üzlethelyiségem május hó 1-től kiadó, a berendezés eladó.

Tiszteletteljesen

RUZSONYI ENDRE,

Andrássy-tér 24., a Hungária-kávéház mellett. 1052

Aradvármegye alispánjától.

6348—1900. szám.

Pályázat.

A vezetésemre bizott Aradvármegyében a megyei levéltárnoki állás nyugdíjaztatás következtében megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok.

A levéltárnoki állás 2000 korona évi fizetéssel és 490 korona lakbérrel van javadalmazva.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 13. §-ának 3-ik bekezdésében körülírt követelményeknek megfelelően felerelt kérvényeiket **1900. évi április hó 15-ig** Aradvármegye főispánjához annál is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1900. márczius 5.

Az alispán helyett:

Schill József,
főjegyző.

889

409—1900/a. szám.

Hirdetemény.

A nagyméltóságú földművelésügyi miniszter ur az 1900. évi február hó 23-án kelt 6252. számú rendeletével a temesrékason építendő 30 telepes házhoz szükséges ács munkák foganatosítását rendelte el. A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1900. évi márczius hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára a temesvári m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat, az ajánlati költségvetéssel együtt, a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az ajánlati költségvetés végösszege 5 százalékának megfelelő bánatpénz és költségvetés csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetésnyomatványa az államépítészeti hivatalnál díjtalanul megszerezhető.

Ajánlatok egyes házcsoportokra is tehető.

Kelt Temesvárott, 1900. évi márczius hó 2-án.

885

M. kir. államépítészeti hivatal.

Páratlan a THYMOL fog-creme!

THYMOL
a legkellémesebb
fogtisztítószer,
üdít, frissít.

THYMOL
fehéríti, szépíti és
konserválja a
fogakat.

THYMOL
ártalmatlan, anti-
septikus, eltávolítja
a fogfájást.

THYMOL
uton igen
özélszerű.
Néikülözhetetlen.

THYMOL
törvényesen védett
HAZAI gyártmány.

THYMOL
főülmul minden
más fogtisztítószer.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
6 tubus diszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve.

Egyedüli készítő és fészétküldési raktár:

SCHWARTZ illatszergyára

hygien. kosmet. laboratorium

2904

Budapest, VII., Damjanich-utca 28. sz.

Gyári raktár és áruházalet: Temesvárott.

Főraktár: VOJTEK és WEINZ győgyárú-nagykereskedésében.

Mária-Czelli gyomorcseppek

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nélkülözhetlen, régóta hírneves házi- és kórházi gyógyszer. Gyomorégésnél, kellemetlen szaga lélekzetvételénél, vérszegénységénél, iszonyú és hányingereknél, gyomorgörcsöknél, székeményedések és szorulásoknál.

Ugyiszinte főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknek a Mária-Czelli gyomorcseppek sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palack ára használati utasítással 40 kr., kétszeres palack ára 70 kr.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királynak” Bécs, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: Török József Gyógyszertára Budapest, VI., Király-utca 12. Továbbá az összes Gyógyszertárakban. 2421

Olcsó kerítések!

211

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára

Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. sz.

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokat, tűskés sodronyt, pánthuzalt; erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból; ugyiszintén díszes virággy- és gyeperkerítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-rostákat, magtárák-rostályokat; ökörszajkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpennyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. • Jutányos és pontos kiszolgálás.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD, Szabadság-tér 19.

Ujdonságaink tavaszi kelmeékben
 dus választékban megérkeztek.
Mintákat vidékre bérmentve küldünk.

Szőnyeg, függöny, paplan, matraczok a legjobb minőségben és nagy választékban kaphatók

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.

Prágai glace női kesztyűk három gombbal, párja ... .. 85 kr.
 Valódi Carisbadi női glace kesztyűk 4 gombbal, párja ... .. 95 kr.
Rosenblüh H. és Társa ARAD.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.
 Vágyon és asztalnémiék, törülközők, damasztok, menyasszonyi kellengyel szőlő kivitelben és dus választékban állandóan raktáron vannak.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA ARAD.
 Fegyházban kötött gyermeknői és férfi harisnyáinkat daczára a folytonos áremelkedéseknek előnyös vételek folytán továbbra is régi árjegyzékünk szerint árusítjuk.

115-900. g. sz.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a József főherceg-uti 16. sz. házban jelenleg Kotsis Lajos által bérelt 4 szoba, és megfelelő mellékhelyiségek-ből álló lakásnak 1900. évi május hó 1-től való bérbeadása iránt folyó évi március hó 12-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 752 korona 80 fillér évi bér vízzel együtt.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. február hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta: **Vannay,** aljegyző.

VALLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE,

D. WÄGNER ÉS TÁRSAI

Egyesült gyárak

Mint Beteti Társaság

BUDAPEST.

GYÁR és IRODA: IX, TINÓDY-UTCA 3, a bizella-malom mögött.

Fiók: **BÉCS.** XVIII, Schopenhauerstrasse 45

ARJEGYZÉK INGYENES BÉRMENŦE

SZÁMOS KITŰNTETÉS

TELEFON SZÉNSAV

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZŰLÉK ÉS PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

Meghívó.

A „Battonyai Önsegélyző Egyesület“

mint szövetkezet

1900. évi márczius hó 18-án délelőtt 10 órakor
az egyesület helyiségében

rendkívüli közgyűlést

melyre a szövetkezet t. cz. tagjai tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Két igazgató választása. 1051
2. Alapszabályok módosítása.

Jegyzet. Határozatképtelenség esetén ezen rendkívüli közgyűlés az alpsz. 37. §-ának határozománya értelmében, a fent megjelölt helyen f. évi április hó 1-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg meg fog tartatni.

Az igazgatóság.

120—1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécskai kir. járásbíróóság 1900. évi V. 252/2. számú végzése következtében dr. Issekutz Marcell ügyvéd által képviselt ifj. Harsányi István javára, Kaposos András ellen 100 frt s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefogalt és 396 frtra becsült buza, kukoricza, sertések és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. bíróság V. 4/1. 1900. sz. végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés jár. erejéig a buza és kukoriczára nézve, M.-pécskán Harsányi Marton zárgondnok házában leendő eszközésére 1900. évi márczius hó 16. napjának délelőtti 10 óra és 10 perccel kezdődőleg, a sertések és egyéb ingókra alp. M.-pécska tornyai lakásán ugyanaz nap d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében a készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Pécskán, 1900. évi márczius hó 6. napján.

Klein Henrik,

1046 kir. bírósági végrehajtó.

283—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 186. számú végzése által Panhaus Florián és fiai és több végrehajtók javára is Zárits Miklós aradi lakos ellen 194 kor. és 1000 kor. tőke és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 812 koronára becsült bolti állványok szövetek és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Arad, Salacz Gyula-utca 1. b. sz. leendő eszközésére 1900. évi márczius hó 17-ik napjának d. u. 5 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi márczius hó 4-ik napján.

Ortutay Antal,

1049 bir. végrehajtó.

116—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1900. évben eszközendő utépítési munkálatok biztosítása iránt folyó évi márczius hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. A kis-zombor-aradi állami utszakasznak a laktanyától a kövezett utig való kikövezésére nézve 4645 k. 20 f.

2. Ugyanazon utvonal kövezetének javítása iránt 2000 k.

3. A vízesi ut zuzott kavicscsal való fedésére nézve 14608 k.

4. a tornyai ut rostált Maros kavicscsal való fedésére nézve 1627 k. 20 f.

5. A kurticsi ut rostált Maros kavicscsal való fedésére nézve 2940 k.

6. A libásdülői ut rostált Maros kavicscsal való fedésére nézve 2500 k.

7. A sofronyai ut rostált Maros kavicscsal való fedésére nézve 1080 k.

8. A sofronyai ut 1.2 kmtól 2 kmig terjedő része kiépítésére nézve 9088 k.

9. A bodrogi utnak rostált Maros kavicscsal való befedésére nézve 280 k.

10. A kövezéshez szükséges 650 köbméter törtkő szállítására nézve 4940 k.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánom-pénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja és a borítékon meg van jelölve, hogy mely munkára vonatkozik.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke az 1900. évi február hó 26-ikán tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Patkányirtó

A legjobb szer patkányok és egerek kipusztítására. Emberekre és háziállatokra teljesen ártalmatlan.

(Immisch Felix Delitzsch.)

818

Kapható 1 kor. 20 filléres és 60 filléres csomagokban

TÁBOR GYULA gyógyszer-tárában,
Pécskai-ut 17. szám alatt.

Tyukszem,

szemölcs, bőtyök és mindenféle bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt elmulasztja a

Hajós-féle

ANAGALLIN

Ára 35 kr.

Nyilatkozat. Tekintetes Hajós Árpád gyógyszerész urnak Arad. Fogadja legmélyebb köszönetemet az Ön által feltalált csodás hatású Anagallin-ért, mely a régi kiuzó bőrkeményedéstől rövid idő alatt és igen sikeresen megszabadított. El nem mulaszthatom az Ön igazán kitünő szerét a szenvedő emberiség figyelmébe ajánlani. Arad, jul. 24. Tisztelettel Szelle Józsefné.

A párisi és londoni hygienikus kiállításon kitünő készítményelért, nagy aranyéremmel, díszoklevéllel és érdemkeresztel kitüntetve. Kapható egyedül a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára

Aradon, Andrassy-tér 22.

A megyeházzal szemben.

Govosdia község előljáróitól.

680—1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Govosdia község volt urbéres lakosai egyetemének tulajdonát képező, fehér követ tartalmazó kőbányája 1900. évi május hó 1-től 1906. évi április hó 30-ig 6 egymásután következő évre terjedő időtartammal haszonbérbe adatik s az árverés megtartására határidőül 1900. évi márczius hó 22-ikének d. e. 10 órája Govosdia község-házához kitűzetik.

A kőbánya a község belterületének s az arad-csanádi egyesült vasutak Arad-brádi vonalának közvetlen közelében fekszik.

Kikiáltási ár egy vasuti teherkocsirakomány szerint számított mennyiség után 1 korona.

Miről bérelni szándékozók az árverésre oly hozzáadással hivatnak meg, hogy a bérleti feltételek addig is a borossebesi körjegyzőség irodájában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Govosdia, 1900. márczius hó 2-ikán.

881

Tamó Zsigmond, jegyző.
Mihulin János, bíró.

Arany érem.

Csász. és kir.
szabadalom
14.583. sz. alatt.

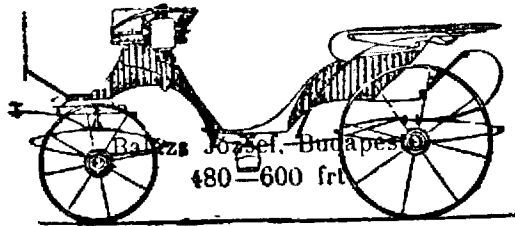

Milleniumi nagy érem.

BALÁZS JÓZSEF

KOCSIGYÁRTÓ,

ARAD, KÖLCSEY-UTCZA II. SZ. (Templom-utca sarkán.)

Balázs József, Budapest
480-600 frt

Miután Aradvárosában ezen iparág eddig tökéletes szaktudatában még nem volt kifejlődve, ennél fogva bátorkodom a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy ezen pályán Bécsben és Budapesten 30 éven át sikerrel versenyeztem; az utóbbi 18 éven át Budapesten mint hírneves kocsigyáros híreben a legszebb kivitelű kocsikat készítettem, azért is a gyártmányaim nagy érmekek lettek kitéve. A sorsomnak az volt az akarata, hogy Aradon is tehetségemet ismertté tegyem, ennél fogva készséggel elvállalom bármilyen legfinomabb vagy egyszerűbb kivitelben új kocsik elkészítését ezenkívül összes kocsijavításokat u. m. kovács, bogárn, nyerges és fényező munkákat legtar-
tósabban és legszebb kivitelben lehetőleg legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett pontosan elkészítik. Kész új kocsik valamint már használt de jó karban lévő különféle formájú kocsik raktáron eladásra állanak.

Olcsó amortisationalis pénzkölcsönök.

A n. t. földbirtokosok és aradbelvárosi háztulajdonosok figyelmébe ajánlom, miszerint általam a legmagasabb értékarányig nagyon előnyös feltételek mellett juthatnak

olcsó törlesztéses kölcsönhöz 15-50 évi amortisatióra.

Előre semmi díjat nem számítok, régebbi tartozásokat convertállok, u. sz. kívánatra a bekebelezés költségeit is előlegezem.

Midőn hivatkozom arra, hogy több év óta nagyon számos kölcsönvevőnek igényeit azoknak legnagyobb megelégedésére elégítettem ki, kérem tisztelettel a n. é. földbirtokos és háztulajdonosokat, miszerint önök maguk érdekében ügyeikkel teljes bizalommal forduljanak hozzám.

A kölcsönök 4%, 4½ és 5%-os kamatozásúak.

Daczára a jelenlegi rossz pénzügyi viszonyoknak,
az általam eszközölt kölcsönök igen előnyösek.

SZÜCS F. VILMOS

INGATLAN ÉS FÖLDHITEL KÖLCSON INTÉZETE
ARADON, Fő-ut 5. szám, a Széchenyi malom átellenében.

162-900. vh. sz.

1053

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíró-ság 1900. évi V. 81/1. sz. végzése következtében dr. Vecseri Sándor ügyvéd által képviselt Halász József javára Czirják György és neje csermői lakosok ellen 200 kor. s járulékaik erejéig 1900. évi január hó 26-án foganatosított ki-elégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 14352 koronára becsült gazdasági eszközök, lovak, tehének s készpénzbeli követelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. bíróság 1900. évi V. 81/1. sz. végzése folytán 1898. évi április hó 1. napjától járó 5% kamatai,

1/3% váltódij és eddig összesen 137 kor. 24 fill.-ben bíróilag megállapított költségek erejéig Csermőn, alperesek lakásán le-
eszközölésére 1900. évi márczius 26-ik napjának d. e. 10 órája h-
időül kitűztetik és ahhoz a v-
szándékozók oly megjegyzése-
válnak meg, hogy az érintett ing-
gok az 1881. LX. t. cz. 107. és
§-a értelmében készpénzfizetés-
lett a legtöbbet ígérőnek becs-
alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverez-
ingóságokat mások is le és f-
foglaltatták és azokra kielég-
jogot nyertek volna, ezen ár-
az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-
telmében ezek javára is elren-
tetik.

Kelt Borosjenőn, 1900. évi m-
rczius hó 4. napján.

Bogye Gáb-
kir. b. végreh-

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkedveltségnek örvendő

Kriván-féle Benzoe Tej-Creme

használatát által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdít.

Eltüntet minden arcztisztálanságot és bőrkiütéseket. Az arcznak friss üdéséget és elragadó bájút kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatnak.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.

Egy doboz Mattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: Vojtek és Weisz Arad és Török József gyógyszer-tára Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszer-tarából Világoson.

Csak a világi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGCEPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Az ön által feltalált és készített „Universal” fogceppek hatása bámu-
latos. Régi fogfájásom azoknak egyszeri használata által teljesen elmúlt, ószin-
tén ajánlom mindenkinek. Kolozsvárt, 1900. február hó 23-án.

Tisztelettel B. Lajos s. k.

HOFFMANN SÁNDOR

DIVATÁRUHÁZA

ARADON, Atzél Péter-utca (Szinház-épület.)

Üzletemet ugyancsak a színházépületben levő

SAROK-HELYISÉGBE

helyeztem át. Eddigi helyiségem berendezéssel vagy anélkül azonnal **kiadó.**

LEGUJABB INGBLOUSOK MEGÉRKEZTEK.

Prágai bőrkeztük csak 95 kr. párja.

Hoffmann Sándor

ARAD, Színházépület.

1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kérdőzöknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényben levő intézkedéseket tartalmazó 17. számú állategészségügyi értekezési hivataltól megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 3-án.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

110/899. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény

kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Jinger és társa sz.-csigeréli, Mokán Gyorgye sz.-csigeréli, Sinter Lajos sz.-csigeréli és Seredán Petru sz.-csigeréli lakos végrehajtóknak, Argyelán Juon sz.-csigeréli lakos végrehajtást szenvedő elleni 46 frt 89 kr. és több tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte. minek folytán az aradi kir. jbiróságnak, a borosjenői kir. jbiróságnak területében fekvő és sz.-csigeréli községi 227. sz. jkvben A. I. 958., 1106., 1587., 1925. és 2334. hr. számú ingatlanok Argyelán Juont illető 1/4. részre 58 frt és a sz.-csigeréli 424. sz. jkvben A. I. (455. 456.) 1329/a. és 2019/a. hrsz. ingatlan felerésze 296 frtban megállapított kikiáltási árban az 1900. évi április hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor Sz.-Csigeréli község házában megrendezett nyilvános árverésen következő felhívások alatt fog eladatni u. m.:

Ha a kikiáltási áron felülreget nem tétetik, az elárverendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százaléka vagyis 15 forint 80 kr. és 19 forint 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszt. rend. 8. §-ban kijelölt óvályképes értékpapirokban a kiküldötti kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 40 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. sz. a. kelt rendeletében előirt módon a buttyini kir. adóhivatalnál mint birói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani. Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróságnak, mint tkvi hatóságnál és Sz.-Csigeréli, Sikula és Gyarmata község elöljáróságánál megtekinthetőek.

Borosjenői kir. jbiróság tkvi hatósága 1899. évi nov. hó 26-án.

Bittó,
kir. jbiró.

Aradi ipartestületi betegsegélyző pénztár.

Bevétel. Számadási zárlat 1899. évi december hó 31-én. Kiadás.

	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.	Kor.	fill.
Egyenleg mint pénztári áthozat 1898. évről			2464	28	Igazgatás:				
Tagsági járulékokból:					a) tisztviselők és szolgák fizetése	5920	—		
a) biztosításra kötelezettek után	15609	14			b) irodahely és rendelőszoza bére	700	—		
b) tanoncok és munkaadók 1/3 u.	13846	94	29456	08	c) irodai költségek, nyomtatványok, fűtés, világítás, szolgál egyenruha stb.	899	72	7519	72
Önként belépők felvételi díjából			4	—	Beteg ellátás:				
Kamatokból a tartalékalapra:					a) kifizetett táppénzek	9635	98		
a) az 1933. számú posta cheque betét után	47	64			b) > kórházi ápolási díjak	2031	76		
b) 1000 korona járadék után január—június 30-ig	200	—			c) > gyógyszerekért	4769	02		
c) 11000 korona járadék után július—december 31-ig	220	—	467	64	d) > fürdőkért	226	90		
d) az 1933. számú posta-cheque betét után előírva			37	14	e) > gyógyászati eszköz.	159	68		
Nyomatványokból			383	42	f) > orvosi fizetésért	4795	90		
Vegyesekből			20	36	g) > kocsiéért	65	04	21684	28
					Temetés segély			1330	—
					Tartalékalapra elhelyezve:				
					a) 1899. év február hóban	47	64		
					b) > > június hóban	200	—		
					c) > > december hóban	220	—	467	64
					Egyenleg mint pénztári maradvány:				
					a) postatakarékpénztárban	1200	—		
					b) kézi pénztár álladéka	631	28	1831	28
			32832	92				32832	92

Arad, 1899. december hó 31.

A z i g a z g a t ó s á g:

Welser Alajos,
pénztárnok.

Nikolits Péter,
elnök.

Kiss Ferencz,
titkár.

Munkácsy Károly,
könyvvezető-ellenőr.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Jelen számadási zárlat általunk tétéről-tételre átvizsgáltattott, a fő és segédkönyvekkel összehasonlítva egyező és mindenben helyesnek találtattott.

Arad, 1900. február hó 20-án

Hang Sándor,
fb. tag.

Steigerwald A.,
fb. elnök.

Kakuszi József,
tb. tag.

Mérleg az aradi ipartestület betegsegélyző pénztára vagyonáról

Vagyon. 1899. december hó 31-én. Teher.

	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.	Kor.	fill.
Pénztár-számla			631	28	Hitelezők számlája:				
Értékpapír-számla:					fel nem vett táppénzekért	16	20		
1933 sz. posta cheque bizt. betét	200	—			> > > kórházi ápolási díjért	280	24		
1933 > > száml. elh.	1200	—			> > > gyógyszerekért	1191	19		
Tartalékalapra elhelyezve:					> > > orvosi illetményért	90	—	1577	63
a) 594.002 sz. posta-takarék-pénztári betétkönyvben	1263	86			előre fizetett járulékok 1900. évre			14	26
b) 11000 korona értékű járadék-papír a 94:75 árfolyam szerint	10422	50	13086	36	Tartalékalapra elhelyezendő:				
Ingóságok számlája:					1896 évre	2040	34		
leltár szerint	1217	20			1897 >	3565	78		
5% leírás	60	86	1156	34	1898 >	3010	70		
Adósok számlája:					1899 >	3283	30	11900	12
Járadék hátralék	6463	74			Veszteség-számla:				
4% leírás	2585	49	3878	25	11000 korona értékű járadék papír után	577	50	577	50
Árfolyamkülönbség 11000 korona után			577	50	Egyenleg mint vagyon-álladék			17160	34
Tartalékalapra elhelyezendő:									
1896 évről a bevétel 10%-a	2040	34							
1897 >	3565	78							
1898 >	3010	70							
1899 >	3283	30	11900	12					
			31229	85				31229	85

Arad, 1899. december 31.

A z i g a z g a t ó s á g:

Welser Alajos,
pénztárnok.

Nikolits Péter,
elnök.

Kiss Ferencz,
titkár.

Munkácsy Károly,
könyvvezető-ellenőr.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g.

Jelen mérleg-számlát megvizsgálván, a felállítás helyesnek a feltüntetett vagyonértéket meglevőknek találtuk.

Aradon, 1900. február hó 20-án.

Hang Sándor,
fb. tag.

Steigerwald A.,
fb. elnök.

Kakuszi József,
fb. tag.

Dürr Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedésében

József főherceg-ut 2.

két jőházból való fiu

tanulóul

felvétetik. 890

A kisjenői főhg. uradalomban a tavaszi idényben nagymennyiségű

gyümölcs-

(különösen alma) és diszfa tetemesen mérsékelt áron eladásra bocsátatik.

Árjegyzékkel szívesen szolgál az **urad. kertészet Kisjenőn.** (Aradmegye. Vas-uti állomás.)

Rozs

szalma

hosszu szálu, igen szép,

több ezer kéve

kapható 851

Kaufmann Ignátnál,

Pankotán.

A híres

Haldek-féle

Elite-magvak

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi répamag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körut 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég aradi képviselője:

Schenk Soma ur

51 Arad, Forray-utca.

Jzzó harisnyák

(Auer-hálók)

azonnal használhatók, minden égre alkalmaszhatók, 10 darab 3 frt, 100 darab 22 frt Bérmentve házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétell.

Teljes készülékeket (éggő, harisnya, cylinder), 10 darabonként 7 frt 20 krért szállit a

Gluhstrumpf-Fabrik

„Brillant“ 91

Berlin, W. 9. Linkstrasse.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hossz- } 6.50 frt finom
szu, teljes uriöltöny ka- } 7.50 frt finomabb
bát, nadrág és mellényre } 8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felettő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becsereélünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakob és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körut 31/a.

Főhuzás.

1900. évi márczius hó 14-től április 10-ig.

VI. osztály.

Megújítási sorsjegy:

Egy nyolczad 3.— kor.
Egy negyed: 6.— kor.

V. sorsjáték.

Vételsorsjegy:

Egy nyolczad 20.— kor.
Egy negyed . 40.— kor.

M. kir. szab. Osztálysorsjáték

Felárusító helye.

Főnyeremény: 1.000.000 Korona.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

nagy számválasztékban kaphatók az

ARADI IPAR- és NÉPBANK

pénzváltó üzletében

ARADON,

„Fehér Kereszt“ épület.

Telefon: 100 szám.

Megújítási sorsjegy:

Egy fél: . . 12.— kor.
Egy egész: . 24.— kor.

V. sorsjáték.

Vételsorsjegy:

Egy fél . . 80.— kor.
Egy egész . 160.— kor.

VI. osztály.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrássy-tér), Huszerl M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és özv. Scherfeneder Antalné (Templom-utca) al-
elárusítóinknál.

„Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.“

Meghívás

a „Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részv.-társaság Aradon“

VIII-ik rendes közgyűlésére,

mely Aradon, a gyári iroda-épület igazgatósági termében 1900. évi márczius hó 26-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása.
4. Egy új igazgatósági tag választása, az alapszabályok 23. §-a értelmében.
5. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttagjának újbóli választása.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolcz nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: Az „Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál“ vagy

Budapesten: a „Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságnál“ vagy

Bécsben: Schoeller és társa bankháznál.

Az igazgatóság.